

EEN BLIK OP DE COLLECTIES

**MENSELIJK,
TE MENSELIJK**

HEDEENDAAGSE KERAMISCOLLECTIES

Keramis is een museum dat voortdurend in beweging is!

De stukken in de permanente collecties veranderen regelmatig. Bestaand uit meerdere honderden werken die gemaakt werden tussen de tweede helft van de 20e eeuw en vandaag, wordt de hedendaagse collectie jaar na jaar uitgebreid dank zij giften, en aankopen die onder meer gefinancierd worden door de stad La Louvière en private mecenasen.

Voor dit najaar stelt Keramis een uitgebreid parcours voor in de zaal van de flesovens, in de ruimte bestemd voor de collecties 20-21e eeuw (gelijkvloers) en de White Box (niveau +1).

Terwijl het eerste deel, "Menselijk, te menselijk", uitsluitend gewijd is aan de menselijke figuur in de brede betekenis van het woord, is het tweede deel gesplitst in drie thema's: "Affiche voor Keramiek 14", "Nieuwe keramiek" en "Hommage aan Antonio Lampecco" (1932-2019).

In de hedendaagse internationale keramiek bekleedt het lichaam een vooraanstaande plaats, zelfs als het voorwerp een vertrekpunt blijft voor veel artiesten die vandaag in keramiek werken.

De werken in dit deel worden getoond in de zaal van de flessenovens en ook in de zaal van de 20-21^e eeuw. In de laatste zaal wordt meubilair getoond dat ontworpen werd door de architectenassociatie CODENOLEVI die Keramis ontworpen heeft. Het grote plateau geeft een tweeledig zicht op werken uit soms zeer tegenstrijdige plastische richtingen.

Als sterke werken tegen elkaar moeten opboksen verandert onze kijk er op. Of ze nu groot van formaat zijn of eerder bescheiden, een werk kan een overweldigende indruk nalaten en de perceptie van om het even welk werk ernaast beïnvloeden. De kwestie van het formaat is in deze selectie van groot belang.

« *Chez Prosper Tagada* »

Charlotte Coquen (Dieppe FR 1982) - 2018 -
Collectie Keramis

Gevormd aan de Schone Kunsten in Rouen en aan het Europees Instituut voor Keramische Kunsten in Guebwiller, woont en werkt Charlotte Coquen momenteel in Parijs en La Louvière. Haar benadering die uit het beeldhouwen en installaties komt, geeft aan keramiek een geprivilegeerde plaats.

De kunstenares heeft volop ideeën om haar opzoekingen over identiteitseisen en verschillende vragen over het lichaam uit te werken.

Tijdens haar artiestenverblijf bij Keramis in de zomer van 2017 begint Coquen aan de productie van een reeks werken over de vraag van de fictieve blijheid en de zoektocht naar het geluk.

Ze kiest er voor om een fictief verhaal te schrijven rond Prosper Tagada, personage dat gesymboliseerd wordt door de regenboog.

De naam van het personage verwijst naar een lied van Maurice Chevallier en naar de beroemde aardbei van de industriële snoepfabrikant Haribo.

Hoe heeft dit personage, met een slechte reputatie, verleider en klaploper, zijn naam kunnen lenen aan een snoepje "voor klein en groot" dat hier en in Frankrijk per miljarden verkocht wordt? Een element van antwoord is te vinden in de twijfelachtige vermenging van het genot dat deze flierefluiter schenkt en het stukje instant geluk voor de kinderen waarmee de multinationale handel drijft.

Voor de tentoonstelling die in 2018 aan haar gewijd werd heeft Coquen keramieken beelden gemaakt, etsen (in het atelier van de Belgische lithograaf Bruno Robbe) en ook dit dispositief in neon dat bij Keramis de ingang voor kinderen aangeeft van de flessenoven, voor de gelegenheid omgedoopt tot het fictief huis van die Prosper Tagada.

chez Prosper Tagada

Urne navire

Frank Steyaert (Dendermonde BE 1953) - 2017 -
Collectie Keramis – Gift van de artiest

In de jaren 1980 waagt Frank Steyaert zich aan het maken van gestrande scheepswrakken in keramiek. Hij gebruikt glazuur maar vooral gekleurde engobes, slips, om verschillende materialen op soms zeer mysterieuze wijze na te bootsen.

Deze zoektocht naar illusie is nochtans het uiteindelijk doel van zijn werk niet. Zijn kunst is vooral symbolisch. Dergelijke vaartuigen zijn memento mori (letterlijk: gedenk te sterven) die de ijdelheid van het aards leven uitdrukken.

Dit exemplaar, ontworpen voor zijn retrospectieve bij Keramis in 2017, verbeeldt een onuitgegeven standpunt. De kisten die her en der door de gescheurde kiel uit het ruim van het vaartuig gevallen zijn symboliseren de wil tot overdracht van de enorme collectie oude en moderne keramiek die de artiest verzameld heeft (enkele werken zijn te zien in de White Box op niveau +1). Zoals de artiest het zelf wil zal hij met het hier getoonde werk naar het hiernamaals kunnen reizen, symbolisch omringd door een verzameling die hem zijn leven lang geïnspireerd heeft. De voorzijde van het schip kan er afgehaald worden en wordt dan een soort lijkkiel.

Vastberaden als hij is om in het museum te blijven, niet alleen via zijn kunst en zijn verzamelde werken, zullen zijn naasten er later zijn eigen assen in komen plaatsen.

Le cavalier

Pierre Caille (Doornik BE 1911 – Brussel BE 1996) -
circa 1955 - Collectie Keramis –
Gift van de Stichting Pierre Caille

Pierre Caille is de belangrijkste vernieuwer van de Belgische keramiek vanaf de jaren 1930.

Uitgenodigd om deel te nemen aan de Wereldtentoonstelling in Parijs in 1937, spoort Henri Van de Velde hem aan om te werken in de faïencerie Boch Frères in La Louvière en ook in de pottenbakkerij Guerin in Bouffioulx. Daar maakt hij zijn eerste keramiekstukken en zet er gedurende tientallen jaren zijn opzoekingen in dat domein verder.

Dit monumentaal stuk dat bestaat uit verschillende in elkaar passende delen maakt deel uit van een ambitieuze reeks gemaakt midden jaren 1950 waarbij Caille alle technische regels en beperkingen van zich afwerpt en zich openstelt voor een ongebreidelde verbeelding.

Sinds 1948 leidt hij het keramiekatelier van La Cambre (École nationale supérieure des arts décoratifs / Ter Kameren, Nationale Hogeschool voor Sierkunsten) en onderwijst er "de basis van een keramiek waar de rede plaats ruimt voor de vrije verbeelding, waar de functie ondergeschikt is aan de spontane creatieve daad" (Émile langui, 1973).

Dit beeld vertaalt zeer goed die gedachte. Het is opgebouwd uit gesloten volumes zodat het paard en de ruiter-nar in elkaar smelten. Deze formele aanpak leidt tot talrijke zones met een rijke structuur, soms glad, soms ruw, met kleuren in genuanceerde tonen, witte, zwarte, bruine en beige.

Gerestaureerd met de steun van de Stichting Marie-Louise Jacques voor hedendaags Belgisch beeldhouwwerk, is de Ruiter een van de meesterwerken van de kunstenaar.

***De pijlen volgen en de te bezoeken
reserve achteraan verlaten.***

Liberté anthropomorphique

Guy Beauclair (Huppaye BE 1944 - ?) - 1983

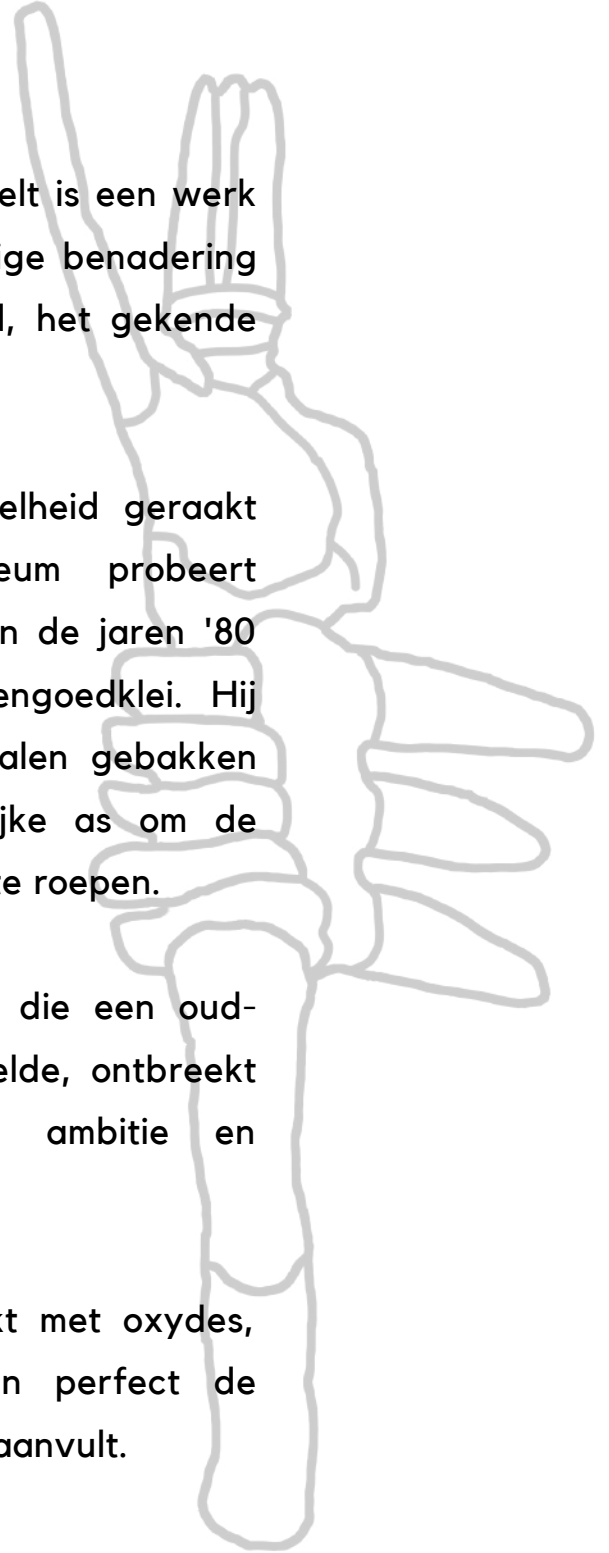
- Collectie van de Federatie Wallonië-Brussel,
in bruikleen bij Keramis

Dit groot beeld dat de vrijheid voorstelt is een werk van Guy Beauclair. Zijn ondubbelzinnige benadering verwijst naar de New-Yorkse vrijheid, het gekende standbeeld.

Deze artiest, vandaag in de vergetelheid geraakt (waar het team van het museum probeert verandering in te brengen), maakte in de jaren '80 reeksen figuren en maskers in steengoedklei. Hij mengde zijn klei met chamotte (gemalen gebakken aardewerkscherven) en met menselijke as om de geesten van de overledenen terug op te roepen.

Ongeacht die aanneembare legende die een oud-leerlinge van Beauclair ons ooit vertelde, ontbreekt het dit werk niet aan formele ambitie en eigengereidheid.

De artiest heeft de kleiplaat bewerkt met oxydes, zodat het palet van de aardtinten perfect de primitieve dimensie van dit personage aanvult.

Zonder titel

Corneille, Guillaume Cornelis Beverloo (bijnaam)
(Luik BE 1922 - Auvers-sur-Oise FR 2010) -

Collectie Keramis – Gift van de Stichting Corneille

Tijdens zijn studies aan de academie van Amsterdam tussen 1940 en 1943, leunt Corneille dicht aan bij landgenoot en schilder Karel Appel (1921-2006). Zich afzettend tegen het academisme, vervoegt Corneille de stroming van de expressionisten Raoul Dufy, Henri Matisse of Amedeo Modigliani. Hij ontdekt daarna het Frans surrealisme en ook de werken van Javier Miro en Paul Klee die hem nog sterker beïnvloeden.

Met Karel Appel en Constant, gaat Corneille mee in het avontuur van de groep CoBrA (1948 -1951) door zijn werkwijze af te stellen op de dimensie van het internationaal manifest. Vanaf de jaren '50 en voor de rest van zijn leven zoekt Corneille naar een elementaire beeldende en universele taal.

Na een terugkeer naar het figuratieve in het begin van de jaren '60, concentreren de thema's van zijn werk zich vooral rond de trilogie Vogel / Vrouw / Zonnewende, die men terugvindt op de plaat die aan het museum geschonken werd. Bijna vijftig jaar na de ontdekking van keramiek in Albisola (Italië 1954), maakt hij volgens dezelfde logica een kleine reeks keramieken, wat hem tot bij multipels van etsen brengt.

Zonder titel

Toni Cragg (Liverpool GB 1949) - 1990 -
Collectie van IDEA, in bruikleen bij Keramis

De alom vermaarde werken van Toni Cragg zijn wereldwijd te zien in de belangrijkste musea van hedendaagse kunst.

Begin van de jaren 1980, samen met Bill Woodrow, is hij een van de belangrijkste voortrekkers van een nieuwe generatie post-industriële Britse beeldhouwers. Hij eigent zich technologische voorwerpen toe die hij achterhaald acht, zoals eenvoudig afval, en maakt er werken van die een wereld voorstellen die zijn economische ondergang graaft.

Zijn kritiek op het materialisme is voorbarig en radicaal. In 1978 wordt hij bekend met zijn "New Stones – Newton's Tones" (letterlijk "Nieuwe stenen – Newtons kleuren"), een installatie verspreid op de grond van een grote hoeveelheid plastic afval in verschillende vormen maar in vakkundig gekozen kleuren.

De opstelling laat hem toe het kleurenspectrum te reconstitueren van de splitsing van een lichtstraal door een prisma, een ontdekking van een physicus uit de 17^e eeuw.

Zelf physicus zijnde, ziet Cragg in de kunst een tastbaarder en minder abstract middel om wetenschap te bekijken en de vragen over de wereld te behandelen. Die voorspellende benadering verrast ons nu niet meer.

Het werk dat Keramis toont, uit de vroege jaren 1990, is even radicaal.

Het is een constructie van zes potten die door de mens nogal slordig gedraaid zijn, bijna een ready made. Wat het bindt is de plasticiteit van de klei in een realistische vorm die de grondstof als het ware opgedrongen heeft. Cragg ondervraagt ons over de teloorgang van het pottenbakkersambacht en van de aard zelf van de keramische materie die alle vervorming voor de eeuwigheid vastlegt.

Odore di Femmina – La rafale

Johan Creten (Sint-Truiden BE 1963) - 2006

- Collectie Musée royal de Mariemont,
in bruikleen bij Keramis

Johan Creten heeft keramiek bestudeerd in Gent in het atelier van Carmen Dionyse. Daarna besloot hij de wereld rond te reizen. Sinds enkele jaren woont hij in Parijs en wordt zijn werk internationaal erkend. Dit beeldhouwwerk werd afgebakent in de Manufacture nationale de Sèvres in het kader van een artiestenverblijf in 2005.

Creten bereidde toen een tentoonstelling voor in het Musée royal de Mariemont en wilde in de zaal van Romeinse antiquiteiten een werk tentoonstellen.

Gefascineerd door het contrast tussen de oudheid en de moderne architectuur van de architect Roger Bastin (Couvin 1913 – Namen 1986), zocht Creten om een gelijkaardige dialoog uit te werken tussen zijn vrouwelijke torso's en de uit het water oprijzende venussen uit de collectie van Warocqué.

Aangekocht door het museum in Mariemont na afloop van de tentoonstelling werd het in langdurige bruikleen gegeven aan Keramis.

L'odore di Femmina is een van de dominante thema's in het werk van Creten. Het roept de opera "Don Giovanni" van W.A. Mozart op en de film "Profumo di donna" van de Italiaanse realisateur Dino Risi waarin het hoofdpersonage, Fausto, een cavaleriekapitein die in de strijd verminkt en blind wordt, de schoonheid van de vrouwen raadt naargelang hun parfum.

Deze buste roept bij de artiest vragen op over zijn eigen geaardheid en de verhouding mannelijk-vrouwelijk. Het lichaam van Venus die uit het water opstijgt (uit de golven) is overdekt met rozen en algen, discrete en gelijklopende verwijzingen naar de geslachtsorganen van beide sexen, van een complexe relatie tussen de zee en de moeder.

In zijn geheel is het werk van Creten eerder duidelijk narratief en symbolisch, als het al niet gewelddadig expressief is. De artiest evolueert constant tussen Apollo en Thanatos, tussen de voorstelling van de schoonheid die hem aantrekt, en van de monstrositeit die hij verafschuwt.

Gebakken in de houtskoolovens van de historische porseleinfabriek in Sèvres (niet meer gebruikt sinds de jaren 1930 en voor de gelegenheid opnieuw ontstoken), vormt dit werk een van de belangrijkste stukken van de artiest en wellicht van de westerse keramiek uit het begin van deze eeuw.

Le grand Africain

Antoine de Vinck (Kortenaken BE 1924
– Auxerre FR 1992) - 1985 - Collectie Keramis –
Gift van de familie de Vinck

Antoine de Vinck is in het Belgisch keramiek een essentiële artistieke persoonlijkheid uit de jaren 1960-1980. Na voorbestemd te zijn op het priesterschap bij de witte paters, in 1948, kiest hij er voor om keramist te worden bij het zien van een soepterrine van Jean Lerat, een pottenbakker uit Puisaye (Bourgogne).

Zowel in het pottenbakken, in beeldende keramiek als in design, wordt zijn kunst gekenmerkt door een onafatend zoeken naar het sacrale.

Uit het geheel van getoonde werken dat de diversiteit van zijn atelierwerk wil voorstellen, zal de bezoeker zeker halt houden bij een beeld uit de reeks "Idoles" (Idolen, (af)godsbeelden) dat hij de naam "Le grand Africain" (De grote Afrikaan) gaf.

De artiest zei over zijn idolenbeelden: "De alomtegenwoordige geesten houden de aarde draaiend. Ik vorm beelden, ik speel magiër buiten de tijd om, en de dag en de plaats, om te verwijzen naar de beschermgoden en veermannen, overzeters, die ons helpen om te leven en onszelf te overstijgen" (Antoine de Vinck, 1986).

De kunst van Antoine de Vinck legt een link tussen Westerse en traditionele Oosterse keramiek, tussen Europese en primitieve kunst, kortom tussen het primitivisme en moderne kunst. Dit (af)godsbeeld roept inderdaad de warmte op van Afrikaanse kunst, verwijst naar de kleuren van Japanse steengoed en heeft het profiel van beelden uit de Cycladen.

Men vergelijkt de Vinck soms wel met Constantin Brâncuși of Henri Moore die hij trouwens hulde betuigt. Met dit soort synthese heeft de Vinck nochtans een kunstrichting gecreëerd die op geheel eigen wijze de universele bovenzinnelijkheid weergeeft.

Carottage site A1

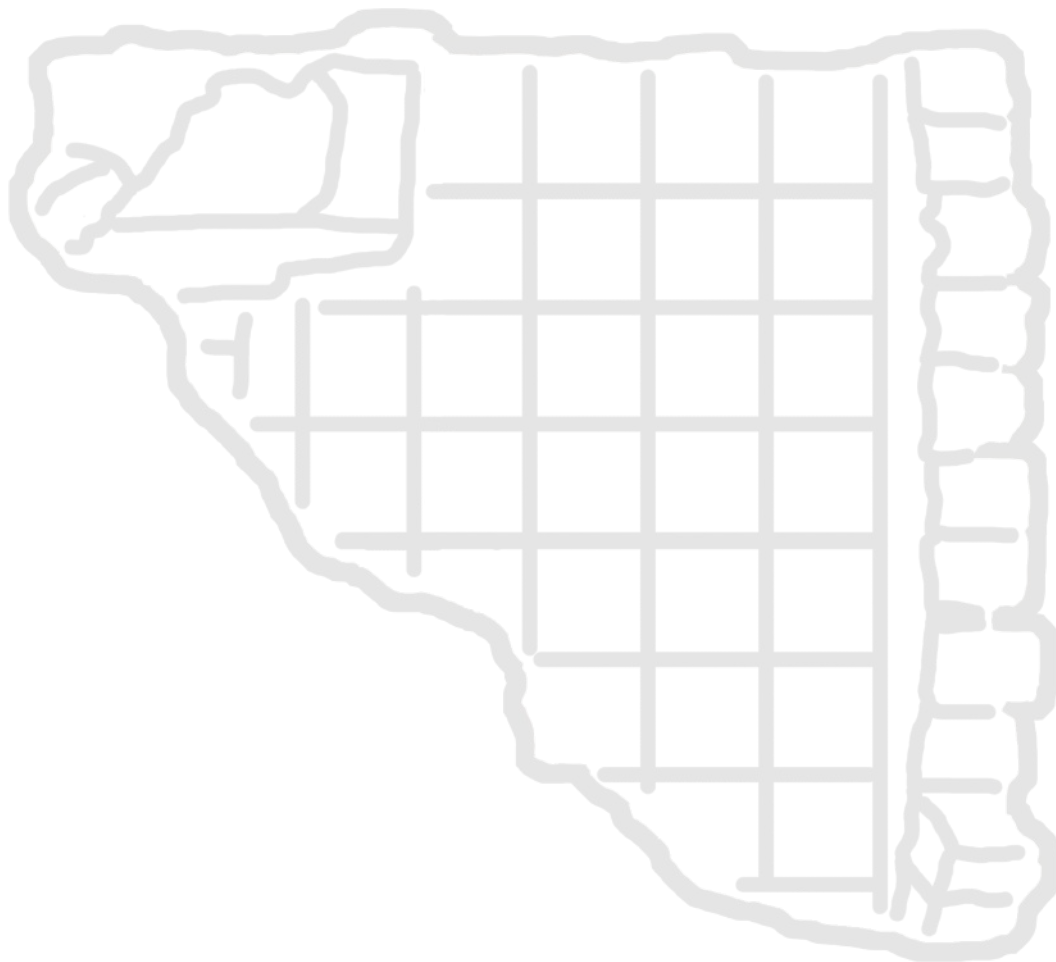
Jacques Iezzi - (Morlanwelz BE 1958) - 1988 -
Collectie van de Federatie Wallonië-Brussel,
in bruikleen bij Keramis

Na studies beeldende kunsten op de Staatsnormaalschool in Bergen, bezocht Jacques Iezzi het atelier van de beeldend keramieker Marc Feulien (1943-2006) op de Academie voor Schone Kunsten in Charleroi. Feulien was een voortrekker van de illusionele keramiek en gezichtsbedrog in de jaren 1970, zoals de Canadese Marylin Levine (1935-2005). De meester heeft een duidelijke invloed gehad op de beeldende weg van Iezzi die nadenkt in termen van volumes en ruimte en keramiek gebruikt als een middel en niet als een doel op zich.

Dit hyperrealistisch beeldhouwwerk opgehangen aan de bakstenen muur van de ovenzaal bereikt haar doel, want vaak wordt het niet eens opgemerkt. In de jaren 1980 heeft Iezzi een reeks opstellingen zoals deze gemaakt, die de langzame verdwijning verbeelden van de zware industrie die eens de rijkdom was van zijn geboortestreek.

Met het verdwijnen van de industrie verschijnen braakliggende terreinen waar de natuur haar rechten herneemt door de ruines en de sporen die de mens achterliet opnieuw in te palmen. Die stukken civilisatie vormen als het ware de portretten van de verdwenen bewoners.

Zoals de historicus Jacques Liébin aanhaalt (video te zien in de reserves die toegankelijk zijn), voor de de arbeidersklasse van vlak na de oorlog, was het bezit van vaatwerk van Boch een bewijs van welstand en sociale vooruitgang.

Terug naar het grote centrale plateau

DIALOOG TUSSEN VIER KUNSTWERKEN

Onder de mogelijke wisselwerkingen tussen kunstwerken, omwille van de kleuren, de vormen of de gebruikte materialen, zijn er sommige zeer vluchtig, andere worden opzettelijk uitgelokt.

Roept deze bloem van de Gentse kunstenares Maen Florin, liggend op een zijde, de dood niet op?

Welnu, zij heeft een opstelling geïnspireerd samengesteld uit een kristusbeeld van de Luikse keramist Noël Randhaxe, een slapende muze van dezelfde artiest en een enigmatische hand van Pierre Caille.

Als universeel kristelijk symbool wordt het kruis hier geconfronteerd met een vrouwelijk lichaam en een open hand, hand die in de kristelijke bijbeltraditie het symbool is van macht en overheersing.

"Être saisi de la main de dieu" (als van de hand Gods geslagen zijn) betekent roerloos van schrik of verbazing zijn (Chevalier – Gheerbrant).

De toeschouwer kan dit ensemble beschouwen als een open werk dat geheime relaties onderhoudt met de dood, het goddelijk wezen en de passie. Een doof muziekstuk, in vier tijden en van drie artiesten.

Zonder titel

Maen Florin (Kleine-Brogel BE 1954) - 2018 (?) -
Privécollectie, in bruikleen bij Keramis

Na een opleiding beeldhouwen aan de Koninklijk Academie in Antwerpen, aan Sint Lucas en aan de Koninklijke Academie van Gent, begint deze specialiste van het brons in 2015 een onverwachte ommezwaai naar keramiek te maken.

Haar grote hoofden weerspiegelen zowel wat vatbaar als wat onvatbaar is in de personaliteit van iedereen onder ons.

Expressionnistisch, drukken ze een triestheid uit met een vleugje introspectie en tonen aan de buitenkant wat niet zichtbaar is. Haar hoofden zijn dus geen portretten, maar archetypes.

Florin modelleert haar vormen met de hand, in de weke klei, en brengt dan de glazuren aan met een penseel. De daad van het schilderen is belangrijk want de kunstenaar wil geschiedkundige figuren uit de schilderkunst oproepen bij wie ze dezelfde expressie ziet: Rembrandt (1606-1669), Chaim Soutine (1894-1943) of nog Marlène Dumas (1953).

Christ et Muse endormie

Noël Randhaxe (Luik BE 1922-2013) - s.d. -
Collectie Keramis – Gift van Yves Randhaxe

Vandaag is Noël Randhaxe een beetje een vergeten artiest, ondanks zijn vruchtbare loopbaan als keramist en beeldhouwer.

In de modernistische traditie uit de jaren 1950, toen architectuur en plastische kunsten hand in hand gingen, werkte Randhaxe samen met verschillende architectenbureaus uit het Luikse zoals de Groep E.G.A.U. (huizenblokken in Droixhe en het oud stationsgebouw Guillemins), Charles Carlier (cinema Le Parc), Émile-José Fettweis (woning Verdoordt) of Georges Dedoyard (villa in Cointe, woning Gillet...).

Zijn tussenkomsten in de architectuur bestaan uit het maken van smeedijzeren beelden, muurtaferelen in blauwe steen en in geglazuurde tegels.

De zoon van de artiest heeft Keramis een geheel van werken geschonken die na zijn dood nog in het atelier van zijn vader stonden.

De christusfiguur is wellicht geïnspireerd op het model van het beeld dat hij al gemaakt had voor de kapel van de Dominicanen in Luik (1958), een typisch werk uit de heropbloei van de religieuze kunst in de jaren 1950. De ingeslapen muze, een kleine versie uit een reeks van verschillende groottes en glazuren, toont het figuratief talent van de artiest.

Keramis heeft ook nog twee totems in gerookt glas die de artiest gemaakt heeft eind jaren 1980, een periode waarin sommige van zijn vormen van langs om synthetischer werden.

Eremoh Elgueva (Homère Aveugle)

Christian Gonzenbach (Genève CH 1975) - 2011 -
Collectie Musée royal de Mariemont,
in bruikleen bij Keramis

Na zijn diploma in toegepaste kunsten en design behaald in Genève, vanaf 2005, volgt Christian Gonzenbach studies Schone Kunsten aan het Chelsea College in Londen. Met die diploma's op zak ontwikkelt hij een werk waar techniek en concept alomtegenwoordig zijn.

Hier betreft het een beeldhouwwerk van de icinoclastische reeks met de titel "HCABNEZNOG", zijn eigen naam van achter naar voor geschreven. Op de buste die Keramis toont, zijn de blinde trekken van Homerus nauwelijks te zien. Een constante in zijn werk is dat Gonzenbach de achterzijde van de wereld zoekt en de duistere kantjes van de mensen. Vroeger was hij begonnen met het omkeren van de huiden van opgezette dieren. Hier onderzoekt hij, met de werktuigen van de keramist, de archetypes van westerse beeldhouwkunst.

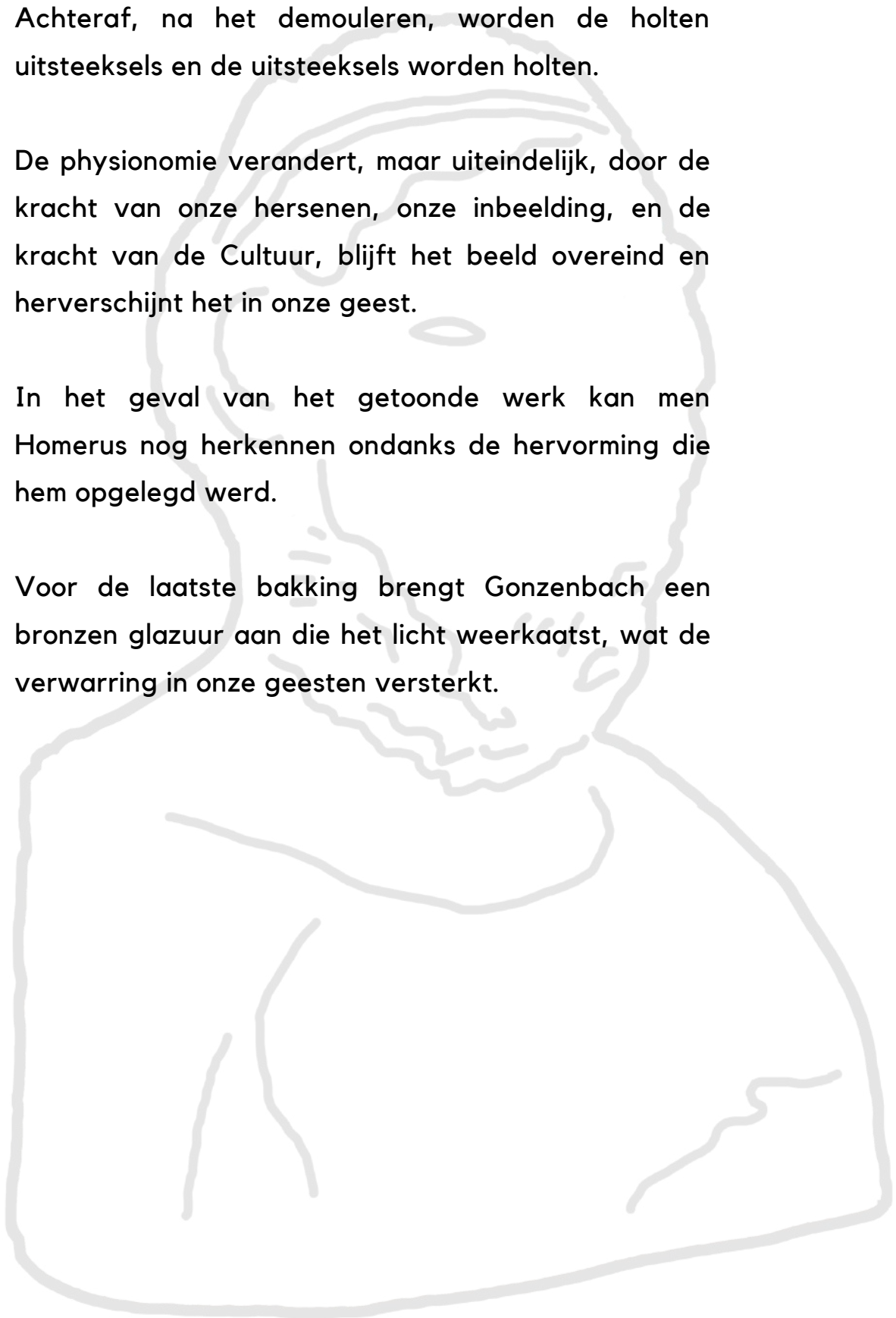
Van klassiekers (busten van de marquise de Pompadour, van Molière, van Marie-Antoinette, Hercule uit de Farnesecollectie...), die nog in veel scholen of musea van Schone Kunsten te vinden zijn, maakt hij afgietsel in silicone die hij dan als een handschoen binnenstebuiten keert om er barbotine in te gieten (vloeibare gietklei).

Achteraf, na het demouleren, worden de holten uitsteeksels en de uitsteeksels worden holten.

De physionomie verandert, maar uiteindelijk, door de kracht van onze hersenen, onze inbeelding, en de kracht van de Cultuur, blijft het beeld overeind en herverschijsht het in onze geest.

In het geval van het getoonde werk kan men Homerus nog herkennen ondanks de hervorming die hem opgelegd werd.

Voor de laatste bakking brengt Gonzenbach een bronzen glazuur aan die het licht weerkaatst, wat de verwarring in onze geesten versterkt.

Hula hoop

Claire Lézier (Angers FR 1988) - 2019 -
Collectie van de stad La Louvière,
in bruikleen bij Keramis

De Franse keramiste Claire Lézier groeide op in Nantes. Tussen 2007 en 2010 studeerde ze keramiek aan de École supérieure des métiers d'art d'Arras (Hoge School voor Kunsten en Ambachten) bij de keramiekers Haguiko en Jean-Pierre Viot.

Ze woont in haar eigen atelier in Brussel, en coördineert de educatieve acties van Keramis. In 2016 nodigt Keramis Claire Lézier en Coline Rosoux uit om deel te nemen aan de tentoonstelling "La terre paysage". De twee keramistes vormen het duo M700K (voor "min 700 kilo aarde"). Samen leggen ze zich toe op het creëren van grote dromerige landschappen in ongebakken aarde (Tourinnes-la-Grosse in 2015, in Brass in 2017).

Buiten haar werk in dit duo maakt Lézier persoonlijke werken die zich characteriseren door een zeer spontane benadering, waar techniek ten dienste staat van het verhaal.

Ze ontwerpt landschapsdoosjes die ze zo toegankelijk mogelijk wil, kandelaars in de vorm van schrikwekkende draken, groteske personages of, zoals hier, een vuurcirkel. De artieste duikt in haar grenzeloze verbeelding, in het stadsleven, comics en stripverhalen, films, zonder zich onnodige en beperkende vragen te stellen.

De vuurcirkel in geglazuurd aardewerk is er een heerlijke versie van! Door het vuur te tonen en het effect ervan, op een dusdanig banale manier, spot de artieste met elke hoogvliegende uitleg die sinds het eind van de 19e eeuw in de meeste discussies over keramiek schering en inslag is.

Bij Claire Lézier is de rekening gemaakt, de bladzijde is gedraaid, keramiek is van onder het stof gehaald en is voortaan exclusief van deze tijd, modern dus.

Peau d'âne

Françoise Pétrovitch (Chambéry FR 1964) - 2018 -
Collectie Keramis

Bekend van haar tekeningen en schilderijen, is Françoise Pétrovitch overgeschakeld naar beeldhouwen via keramiek in 2007. Dat kwam tot stand door samenwerkingen met zelfstandige keramisten of grotere ateliers zoals de Manufacture Nationale de porcelaine de Sèvres.

Ter gelegenheid van haar tentoonstelling in het Centrum voor de Gravure en het gedrukt Beeld in La Louvière in 2018, heeft Keramis haar een artiestenverblijf aangeboden en enkele van haar keramiekwerken getoond. Het was de eerste keer dat Keramis een schilder uitnodigde in het keramiekatelier. Deze ervaring was vruchtbaar want de keramieken van Pétrovitch situeren zich pal tussen schilderkunst en beeldhouwkunst.

De verhouding tussen de vorm en de kleur is bij haar fundamenteel, zoals in de keramieken van Gauguin of Picasso.

Met de medewerking van Olivia Mortier, keramisch technicus van Keramis, heeft Pétrovitch 6 variaties uitgewerkt van haar beeldhouwwerken "Peau d'âne" (Ezelsvel), "Jane" en "Oiseau" (Vogel).

Voor elke versie heeft ze zelf de weke grondvorm bijgewerkt en het glazuur met penseel aangebracht.

"Huisgemaakte" kleurschakeringen werden speciaal voor de artieste aangemaakt.

In haar schilderijen borstelt Françoise Pétrovitch personages waarvan de zuiverheid bedreigd wordt, meestal kinderen en adolescenten, maar ook dieren met zachte en broze karakters.

"Peau d'âne" verwijst zowel naar wat de mens en de dieren verbindt als naar de complexiteit van menselijke verhoudingen, hier de hoop van een vader uit het bekend verhaal van Charles Perrault behandelt, vader die het beste hoopt voor zijn dochter.

In 2019 kiest Françoise Pétrovitch opnieuw voor Keramis en Olivia Mortier voor een nieuwe reeks werken die zullen tentoongesteld worden in de Nationale Bibliotheek van Frankrijk.

Gaea (Gaia)

Pierre Bayle (Aigues-Vives FR 1945 - Béziers FR 2004) - 1994 - Collectie Frank Steyaert,
in bewaring bij Keramis

Pierre Bayle behoort tot de belangrijkste Franse keramisten van de tweede helft van de 20e eeuw.

Dit werk, met de naam Gaia, komt uit de collectie van de Gentse artiest-verzamelaar Frank Steyaert. Keramis bezit ook nog twee andere stukken van Bayle met de titel "Erigonie à Lame" n° 1.3.88 en n°8.2.88.

In al zijn werken verwijst Bayle naar de antieke tijden. Antiquiteit die hij herziet en die hem niet enkel qua vormen maar ook qua een bijzondere techniek inspireert: terra siggilata of gestempeld aardewerk dat in zijn streek van Barbonne overal te vinden is. Bayle kiest voor een soepele mergelsoort die hij draait en er daarna slip op aanbrengt. Slip is een dun laagje op basis van aangelengde klei, die over het stuk verspreid wordt en er de natuurlijke kleur van verandert. Het principe van gestempeld aardewerk ontstaat uit het feit dat de gebruikte slippyden zeer rijk aan ijzer zijn wat die speciale rode kleur geeft bij het oxyderend branden.

Bovendien stopt Bayle het bakproces door verstikking van zijn vuur, wat rook opwekt die minder of meer markante sporen nalaat op het oppervlak van het stuk. Hier was er weinig rookvorming dat op het kleine doosje in de vorm van een helm bijna geen sporen naliet.

De regelmatige uitstulpingen van het oppervlak dialogeren met die van het werk van Émile Desmedt in het centrum van het plateau.

Vois-là

Émile Desmedt (Doornik BE 1956) - 2018 -
Collectie van de stad La Louvière,
in bruikleen bij Keramis

Sinds 2015 begroet het monumentaal beeldhouwwerk "État II" van buiten de bezoekers aan het museum, dicht bij de ingang. Opgericht en gebakken in situ in 2015 illustreert deze werkelijke krachttoer en dit technisch meesterwerk perfect de aanpak van Émile Desmedt.

Dit kleiner werk, geplaatst in het centrum van de zaal, kreeg de naam "Kijk daar". De titels van Desmedt weerspiegelen altijd zijn bedoelingen. "Kijk daar" nodigt de toeschouwer uit, door zijn aanwezigheid, zijn nabijheid en de evidentie van zijn levensloop. Men vindt er de twee onafscheidelijke dimensies van het werk van Desmedt in terug: de keuze van primaire natuurlijke, plantaardige of dierlijke vormen, en de markeringen van het vuur dat fixeert zonder te verzachten, met een sterke innerlijke vitaliteit.

De inspiratie van Desmedt komt uit zijn kindertijd die hij doorbracht in het klein landbouwbedrijf van zijn ouders in Rumillies (Doornik).

In 1984, na een eerste beroepservaring, schrijft Desmedt zich in om keramiek te leren aan de Academie voor Schone Kunsten in Doornik, in het atelier van Richard Oczwarek en Francis Behets (zie verder).

Het contact met keramiek brengt een enorme interne omwenteling teweeg die hem doet begrijpen dat een artistieke loopbaan meer dan levensnoodzakelijk is.

Zonder twijfel keramist in hart en nieren, verkent Desmedt voortdurend andere technieken en materialen (aarde, staal, koper, lood, papier, glas...) die hem in staat stellen archetypale voorstellingen, oerbeelden te vormen van geboorte, kieming, ontluiking. Vanaf de jaren 1990, na een reeks totemachtige beelden ("Stèles", grafsteen en "Racines", wortels), komt hij tot het concept van "Imago" dat hem nog steeds achtervolgt. Dit slaat op al zijn spoelvormige of ovale en eivormige beelden die blijk geven van een onafgebroken interne spanning.

Vanaf de jaren 1990 vernieuwt de artiest de Belgische keramiek die eindelijk een plaats veroverd in de hedendaagse kunst.

Met "Vois-là" begrijpen we dat zijn vormen voortdurend evolueren zonder hun oorspronkelijk register te verlaten. De warme kleuren van "Kijk daar" zijn ontstaan door te bakken op houtskool bij de steenbakkerij Dubois in Bouffioulx in december 2018.

Sinds enkele jaren is de artiest betrokken bij de voortzetting van een steenbakkerstraditie van gezouten steengoed waarvan deze familiale onderneming de laatste vertegenwoordiger is.

Zonder titel (uit de reeks « Grandes têtes »)

Jean-Pierre Larocque (Montreal CA 1953) -
2005-2006 - Collectie Fondation KBF CANADA,
in bruikleen bij Keramis

Deze twee monumentale werken werden heel onlangs toevertrouwd aan Keramis, via de Stichting Koning Boudewijn Canada, volgens de wensen van in Québec wonende Belgische verzamelaarster van werken van Larocque.

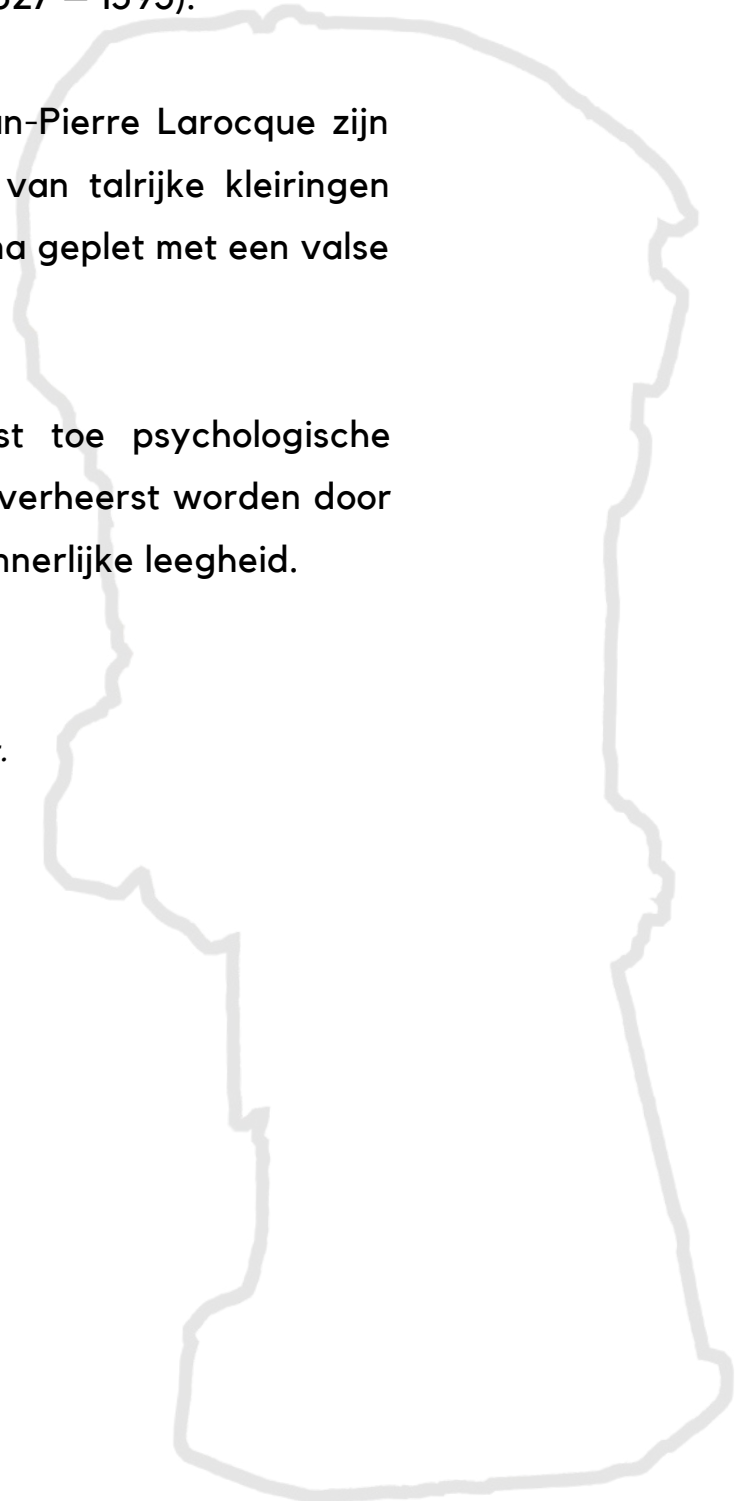
Jean-Pierre Larocque studeerde aan de Concordia Universiteit in Montreal en in New-York aan het State College of Ceramic van de universiteit in Alfred. Hij gaf daarna les aan verschillende Amerikaanse scholen tussen 1988 en 1995, voor hij ging werken bij de opvoedkundige ploeg van de California University in Long Beach. Vandaag leeft hij in Quebec, zijn zeer figuratieve en grote keramieken, die paarden of grote hoofden voorstellen, gaven hem overzee grote bekendheid.

In de monumentale hoofden of bustes met overdreven gelaatstrekken slaagt Larocque er in om tot groteske uitdrukkingen te komen die doen denken aan de bekende portretten zoals Vertumnus* van Giuseppe Arcimboldo (Milaan 1527 – 1593).

De beeldhouwwerken van Jean-Pierre Larocque zijn opgebouwd door opstapeling van talrijke kleiringen of geplooideslangen, en daarna geplet met een valse indruk van improvisatie.

Deze techniek laat de artiest toe psychologische portretten neer te zetten die overheerst worden door een soort onzekerheid en een innerlijke leegheid.

** samengesteld uit groenten en fruit.*

Le compagnon

Carmen Dionyse (Gent BE 1921-2013) - 1985 -
Collectie Frank Steyaert, in bewaring bij Keramis

Belangrijke figuur binnen de Belgische keramiek uit de jaren 1960-70, Carmen Dionyse drukt haar stempel op meerdere generaties studenten die haar lessen volgen aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Gent en aan het Hoger Instituut voor kunstonderwijs in Hasselt. Dionyse maakt deel uit van een nieuwe generatie keramisten (met Olivier Strebelle of Antoine de Vinck) die opgang maakt tijdens de Expo 58.

Het werk van Dionyse steunt op een "spontane en directe expressie van geknede, geslagen, gerolde, tot op het punt van barsten teruggeduwde klei" (Fons de Vogelaere, 1982).

Vanaf de jaren 1970 blijven de bustes en koppen in de geesten hangen door hun unieke expressie. Het is in de ogen van haar personages dat Dionyse een strakke en indringende expressie zoekt.

Ogen die zich soms beperken tot een streep of die zelfs volledig verdwijnen.

Het vuur is belangrijk in haar plastische benadering. Na meerdere bakexperimenten als een soort van inleidende reis, zegt Dionyse over elk werk dat het "een eigenheid en identiteit bereikt die benadrukt wordt door de NAAM" (Dionyse 1984).

De titels van de werken zijn inderdaad belangrijk (Alpha, Lazare, Gisant, Doge, Sibylle, Stylite, Anastasia of, hier, De gezel) voor de auto-analyse die de artiest van haar werk maakt. Op elk moment van haar carrière heeft Dionyse verworpen wat ze als "de decoratieve elegantie en de gemakkelijke effecten van het expressionisme" bestempelde, een les die een aantal hedendaagse keramisten betreft.

Grote turquoise vaas

Sofi van Saltbommel (Brussel BE 1973) - 2000 -
Collectie van de artiest, in bewaring bij Keramis

Na kunsthumaniora volgt Sofi van Saltbommel lessen beeldhouwen aan de Academie van Schone Kunsten in Gent (1996) en daarna aan de Koninklijke Académie van Schone Kunsten in Brussel (1996-99). Tijdens haar studies beeldhouwen valt keramiek in België in ongenoegen bij de hedendaagse kunstwereld. Nochtans, aangetrokken door het medium, schrijft ze zich in voor de lessen van Thérèse Lebrun aan de Kunstschool van Elsene. Deze vaas van van Saltbommel dateert van het eind van haar keramiekstudies.

Monumentaal, organisch en verwarrend, kan die gezien worden als een menselijke voorstelling want sommige details verwijzen op expliciete wijze naar lichamelijkeheid. Dit werk legt duidelijk het verband tussen een eerste benadering van van Saltbommel ten tijde van de Schone Kunsten, waar vormgeving centraal staat, en de intentie om via keramiek een dialoog op te starten tussen volume en kleur. Momenteel ontwerpt van Saltbommel meer figuratieve stukken, puttend uit meerdere materialen, onder meer textiel. Dit werk is een onmisbare mijlpaal om haar artistieke ontwikkeling te begrijpen.

De bewijzing volgen naar de grote beuk, de kleine trap nemen, het Bochgedeelte doorlopen en de White Box binnengaan.

Keramis werd uitgenodigd om volgende maand november een selectie voor te stellen van werken uit de collecties op C14-PARIS dat georganiseerd wordt in het oud stadhuis van het 14^e arrondissement in Parijs, een prachtig Art deco-gebouw.

Dit gebeuren is resoluut meer op hedendaagse kunst gericht en wil een kwalitatief keerpunt zijn in de kunstmarkt. Het hoopt artiesten die met keramiek werken, galerijen en verzamelaars samenbrengen.

Keramis wordt daar dus uitgenodigd om werken voor te stellen. De keuze is gevallen op een geheel van beeldhouwwerken die representatief zijn voor de collectie en blijk geven van de ontwikkeling in de Belgische 20e eeuwse keramiek.

Zonder titels (Vazen)

Charles Catteau (Douai FR 1880 - Nice FR 1966) -
1923-24 - Collectie Musée royal de Mariemont /
Collectie van de Koning Boudewijnstichting,
in bruikleen bij Keramis

Deze twee vazen van Charles Catteau staan symbool voor de Art decoproductie van de Faiencerie Keramis Boch Frères in La Louvière. Ze vertegenwoordigen in feite wat kan beschouwd worden als het startpunt van de hedendaagse collectie van het museum.

De eerste vaas is versierd met het geometrisch decor D.821 uit 1923, terwijl de tweede het beroemdste decor toont dat het atelier van Charles Catteau (1880-1966) ontworpen heeft, het decor met damherten D.943 uit 1924. Dit Afrikaniserend decor leverde het bedrijf uit La Louvière enorme bekendheid op tijdens de Internationale Tentoonstelling van Moderne Decoratieve en Industriële die in Parijs gehouden werd van april tot oktober 1925. De vraag was dusdanig dat het atelier van Charles Catteau in die periode met moeite genoeg stukken kon produceren. Voor Catteau zelf was dit het begin van internationale erkenning en een indrukwekkende loopbaan. De vazen van Charles Catteau werden getoond in de hall van het Belgisch paviljoen dat ontworpen was door de beroemde architect Victor Horta.

Torso's

Mirko Orlandini (Ancona IT 1928 - Brussel BE 1996) - 1978 - Collectie van de Federatie Wallonië-Brussel, in bruikleen bij Keramis

Mirko Orlandini studeerde aan de academie voor schone kunsten in Ravenna (IT) om zich daarna te vestigen in België en les te volgen aan de academie van Charleroi in het atelier van Giuseppe Battaglia.

Deze reeks van drie torso's vormt een mijlpaal in de loopbaan van de keramist. Ze bestaan uit plakken met glazuur gekleurde klei, glazuur die de artiest gemaakt heeft door verhitting van oxydes op 1280°.

Hij is eerst en vooral pottenbakker, grootmeester in glazuur, en Mirko Orlandini is beeldhouwwerken beginnen maken. Die torso's maken deel uit van een reeks waarmee de artiest, in 1978, Il Premio behaalde, de belangrijkste prijs op de befaamde biënnale van de hedendaagse keramiek in Faenza (Italië).

Torso

Hervé Rousseau (Taverny FR 1955) - 2012 -

Collectie Keramis

Een vaak terugkomend thema in de hedendaagse keramische beeldhouwkunst, zie hier een interpretatie door Hervé Rousseau van dit deel van de anatomie dat de torso is. In 1977 leert hij eerst draaien op een schijf bij Augusto Tozzola in Ivry-Sur-Seine om later leerjongen te worden bij Jacky Coville in Biot. Daarna doet hij ervaring op in Québec en in het zuiden van Frankrijk om zich dan te vestigen in Boisbelle, net buiten Henrichemont, niet ver van La Borne (Cher, Frankrijk). In 1985 leiden contacten met Japanse touristen tot het bouwen van een horizontale oven, een zogenaamde noborigama.

Hervé Rousseau en Josette Miquel (1955-1999), zijn toenmalige gezellin, behoren tot de rechtstreekse afstammelingen van de na-oorlogse pioniers als Jean en Jaqueline Lerat, Elisabeth Joulia, Serge Ivanoff en Yves Mohy, die de grondvesten gelegd hebben van de nieuwe ervaring van het steengoedbeeldhouwwerk in Frankrijk. Hervé Rousseau werkt met lokale klei die hij met de blote handen instinctief en intens bewerkt. Hij bakt zijn steengoed in een houtgestookte oven zoals de traditie in La Borne het wil. De simpele combinatie van deze sculpturale benadering en het effect van houtvuur verleent de kunstenaar een uniek artistiek aura.

Pression interne (Interne druk)

Marc Feulien (Courcelles BE 1943 -
Frasnes-les-Gosselies BE 2005) - 1977 - Collectie
Keramis – Gift van Georges en Jeanne Vercheval

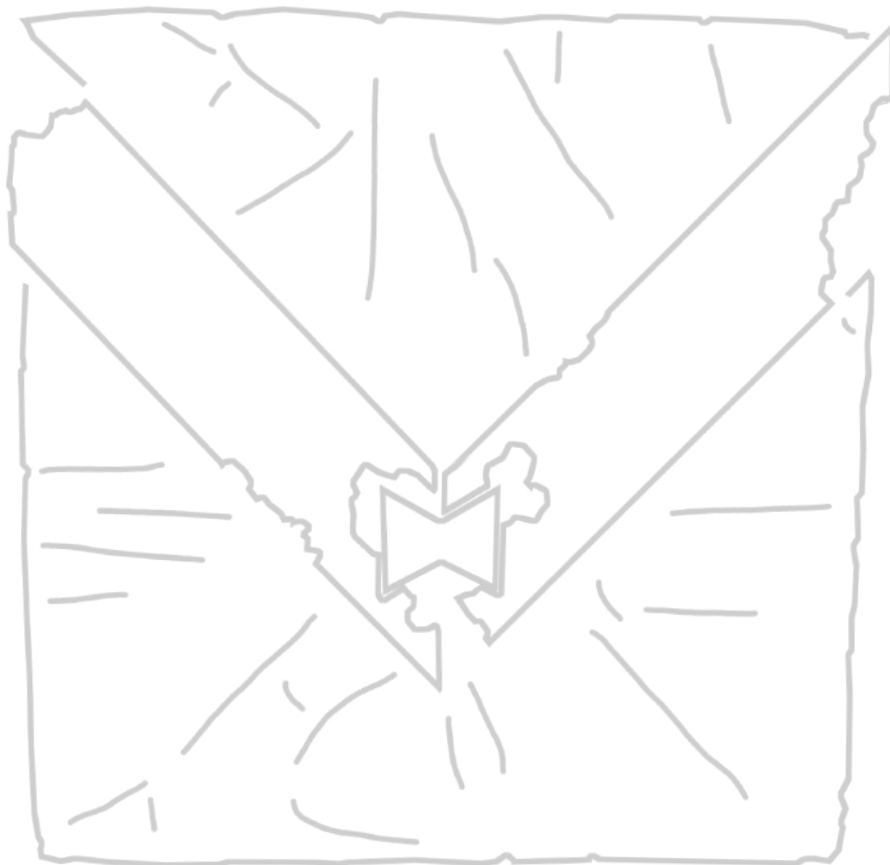
Dank zij de fotograaf Georges Vercheval en zijn echtgenote, vrienden van de artiest, bezit Keramis "Interne druk", één van de meest merkwaardige beelden van Marc Feulien.

Het betreft een trompe-l'œil (letterlijk gezichtsbedrog) in op lage temperatuur geglazuurd steengoed. In de jaren '70 was Marc Feulien een van de eerste Belgische keramisten die afstand nam van de alomtegenwoordige geëmailleerde potten en een vernieuwende beeldende weg insloeg. Zoals de Amerikaanse artieste Marilyn Levine (1935-2005), past hij als een der eersten keramische technieken toe om allerlei soorten materiaal na te bootsen (hout, metaal, papier...).

Hierdoor geeft deze Belge aan zijn werken een onmogelijk en mysterieus karakter met surrealistische accenten. "Overgebleven ruimte", een gift van zijn weduwe, is een van de drie genretaferelen dat net écht hout lijkt. Marc Feulien werd sterk beïnvloed door de geconstrueerde abstractie (l'abstraction construite).

Midden de jaren 1980 keert hij zich af van keramiek om met blauwe steen te werken, en daarna met gietijzer. Hij begon aan de Academie voor Schone Kunsten van Charleroi in 1973. Na het behalen van zijn diploma wordt hij op zijn beurt lesgever.

Met Jean-Claude Legrand en Christian Mazy, is het trio van grote invloed op meerdere generaties jonge keramisten.

Op de wand ertegenover:

**« Espace résiduel (1) » (Overgebleven ruimte),
wandversiering**

1978 - Collectie Keramis — Gift van Claire Feulien

Zonder titel

Wayne Fischer (Milwaukee US 1953) - 2018 -
Collectie van de Stad La Louvière,
in bruikleen bij Keramis

Na studies in de kunst, fysica en astronomie tussen 1972 en 1978, verkiest Fischer om zich toe te leggen op keramiek.

Ook in porselein poogt hij een voorstelling te maken van het leven dat zich openbaart in mysterieuze lijnen die moeilijk te benoemen zijn. Zijn vormen zijn subtiel sensueel, luchtig, vaak in onstabiel evenwicht.

Hij werkt met plakken, dubbelgevouwen, met een techniek die hij volledig beheerst en brengt de lagen glazuur aan met een verfspuit. Na een eerste bakbeurt op 1 220°, wordt het glazuur geduldig opgeschuurd met een zandstraal tot het oppervlak lijkt op een huid waaronder leven klopt.

Fischer leeft en werkt in Le Revest-les-Eaux, een Franse gemeente in het departement van de Var in de regio Provence-Alpes-Côte d'Azur. Al jarenlang zetten de artiest en zijn vrouw zich intens in bij de organisatie van de "Printemps de Potiers de Bandol" (Pottenbakkerslente van Bandol).

La Cascade (Waterval)

Gisèle Buthod-Garçon (Salon-de-Provence FR 1954) - 2016 - Collectie van de Stad La Louvière, in bruikleen bij Keramis

Bij haar terugkeer uit Senegal in 1979 voelt Gisèle Buthod-Garçon zich aangetrokken tot keramiek.

Vanaf 1982 experimenteert ze voortdurend. Ze vindt inspiratie op haar reizen, in Fayoum (Egypte) in 1991 en in Burkina-Faso tussen 1992 en 1996.

Zowel de vorm als de verwerking beantwoorden aan haar preciese en doortastende benadering. Ze kiest voor levende, steeds vernieuwde vormen, reeks na reeks. Ze bakt ze een eerste maal om ze daarna te roken of als raku af te bakken.

De glazuren die ze gebruikt zijn ongewoon vettig en vatten brand om te fusioneren met de materie. De artieste temt de ontvlambaarheid van haar werkwijze. Dit groot krachtig stuk is het resultaat van haar passage in het "Musée de la Piscine" (Zwembadmuseum) in Roubaix. Ze was de eerste keramiste die zich vestigde, in 1984, in Saint-Quentin-la-Poterie, waardoor talloze collega's ook zin kregen om zich daar te gaan wijden aan een eeuwenoud kunstambacht. De artieste kreeg een eerste retrospectieve bij Keramis in 2018.

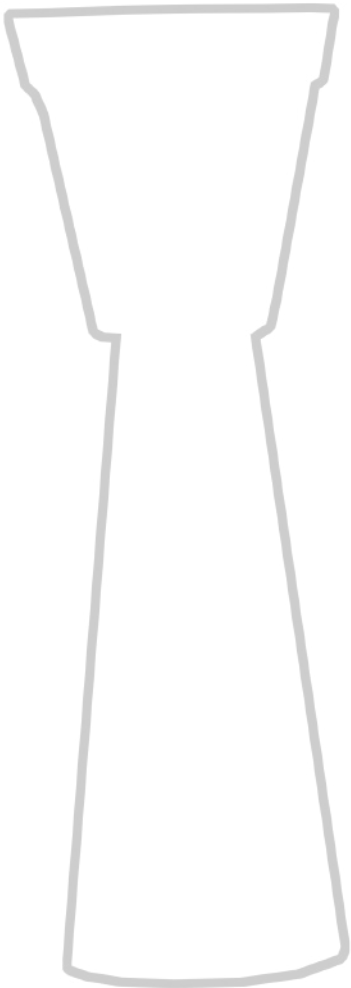
Reeks *Hoge Vazen*

Nicolas Bovesse (Bruxelles BE 1977) designer /
Claude Aiello (Patti Marina IT 1951), pottenbakker -
2011-15 - Collectie Keramis

De Belgische designer Nicolas Bovesse herzielt archetypische vormen van een banale bloempot, alledaags vaatwerk en Griekse pelikevazen (soort amphora), om een nieuwe typologie kolomvazen te creëren die we kennen uit het eind van de 19e eeuw, zoals bijvoorbeeld bij Keramis Boch frères.

Na gediplomeerd te zijn aan het Terkamereninstituut (Brussel), werkt hij in Brussel als zelfstandig designer.

Tijdens een stage bij de gebroeders Ronan en Erwan Bouroullec ontmoet hij Claude Aiello, pottenbakker in Vallauris. Tussen 2005 en 2012 vertrouwt hij hem de uitvoering toe van meerdere projecten. Befaamd om zijn kennis, ervaring en know-how, werkt Claude Aiello sinds 1998 samen met talrijke designers (project "Twee designers in Vallauris"): de gebroeders Bouroullec, Frederic Ruyant, Florence Doleac, Fernando en Humberto Campana, de 5.5 Designers, Mathieu Lehanneur, enz. Ze zijn allemaal naar zijn atelier gekomen (het kleinste in Vallauris) om de ongelooflijke know-how van deze traditionele pottenbakker te ontdekken.

Jane

Françoise Péetrovitch (Chambéry FR 1964) - 2018 -
Collectie Keramis

Zie pagina 26

In het atelier van Keramis heeft Françoise Péetrovitch behalve "Peau d'âne" (Ezelsvel) en "Oiseau" (Vogel) ook "Jane" gemaakt.

Deze vrouwelijke figuur is in werkelijkheid een vaasje voor één bloem, maar het ziet er ook uit als een heus beeldhouwwerk in de vorm van een steeds terugkerend personage in haar schilderijen.

De Mexicaan

Pierre Caille (Tournai BE 1911 - Bruxelles BE 1996) -
circa 1977 - Collectie van de Federatie

Wallonië-Brussel, in bruikleen bij Keramis

Dit klein grijnslachend personage is een werk van Pierre Caille waarover we het al hadden. In de jaren 1940 heeft deze artiest bijgedragen aan het bevrijden van keramiek uit de gebruikssfeer, uit de nuttige dimensie.

Dit werk maakt deel uit van een reeks kleine personages waarvoor de artiest een zwarte klei gebruikte die hij oplichtte met een gouden schijn.

In 1963 en 1964 had hij al zwarte duistere figuren gemaakt. Hij komt daarop terug vanaf 1977 en vind er de levensvreugde en fantasie in terug die zijn vroege onderwerpen kenmerkten.

In hetzelfde geestdriftig elan maakt Pierre Caille dan ook grote personages in gelakt hout waarvan een groep uit 1980 nog steeds te zien is in het Brussels metrostation Kruidtuin.

Zonder titel

Olivier Leloup (Congo 1951 - Bruxelles BE 2000) -
Zonder datum (circa 1980) - Collectie Keramis —
Gift van Danièle Leidgens

Olivier Leloup, een leerling van Pierre Caille, is de maker van soms levensgrote figuren in keramiek, zoals "De musicus" (collecties van de Federatie Wallonië-Brussel).

Jong gestorven maar toch erkenning gekregen met de Prijs Clotilde Coppée in 1971.

Om het maken van zijn werken eenvoudig te houden gebruikte hij witte faïence en industriële glazuren. Hier heeft hij steengoed gebakken op de raku-manier. Het zou zelfs Olivier Leloup geweest zijn die Pierre Caille wegwijs zou gemaakt hebben in deze techniek die hij ook gebruikt heeft voor sommige zwarte figuren. Dit paar voeten zijn trouwens die van Pierre Caille.

Het werk kwam terecht in de collecties van Keramis dank zij de gift van meerdere kunstwerken door de familie van de artiest.

Joyeux Bordel (Plezant Bordeel)

Charlotte Coquen (Dieppe FR 1982) - 2017-18
- Collectie Keramis — Gift van de artieste

Zie pagina 3

Artieste die in het atelier van Keramis verbleef in de zomer van 2017, werkt Charlotte Coquen met de sociale codes.

Dit werk verwijst naar "Chez Prosper Tagada" dat aan het begin van het parcours te zien is. Hier roept dit schrift in keramiek het ritueel van de kerstmaaltijd op en de dramatische wending die dit soort familifeesten soms kan nemen.

De zin, die gevormd is uit kleiworstjes, wordt geglazuurd met een kleur die rechtstreeks verband houdt met de betekenis van de zin. Hier is dat een rode glazuur, een kerstkleur, met het uitzicht van een "rauwe worst".

Dit werk is een onderdeel van de reeks Paracheiroduon simulans, de wetenschappelijke naam van een zoetwatervis die beter bekend is als de "blauwe neon".

Tafel

Atelier Roger Guerin (1896-1954) /

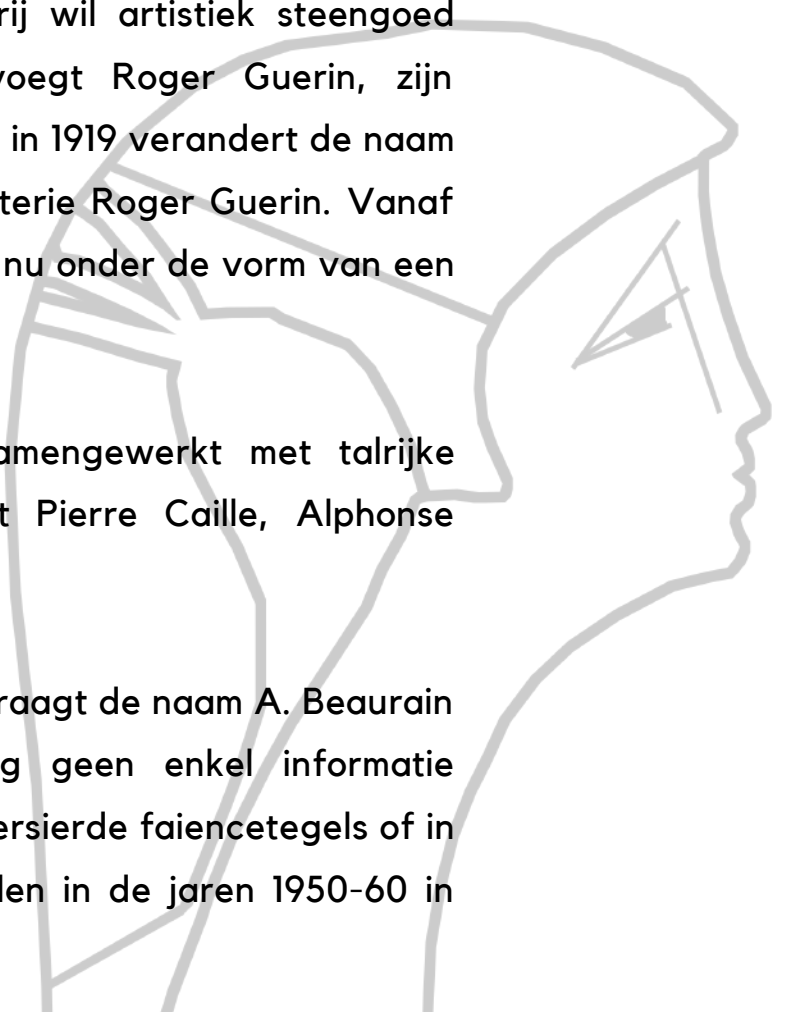
A. Beaurain (decor) - 1958 - Collectie Keramis

De tegels van deze salontafel werden gemaakt in de ateliers van Roger Guerin in Bouffioulx, dicht bij Charleroi.

De oorsprong van het atelier gaat terug tot 1911, toen de Brusselse schilder Willem Delsaux (1862-1945), geboeid door het vakmanschap van het steengoed van Bouffioulx, er een atelier opricht dat "l'Escarboucle" genoemd wordt, "karbonkel". Die coöperatieve pottenbakkerij wil artistiek steengoed produceren. In 1918 vervoegt Roger Guerin, zijn schoonzoon, het bedrijf, en in 1919 verandert de naam van de coöperatieve in Poterie Roger Guerin. Vanaf 1929 lopen de zaken goed, nu onder de vorm van een naamloze vennootschap.

De onderneming heeft samengewerkt met talrijke artiesten onder meer met Pierre Caille, Alphonse Darville of Marcel Wolfers.

Het decor van deze tafel draagt de naam A. Beaurain waarvan we tot vandaag geen enkel informatie bezitten. Salontafels met versierde faiencetegels of in beschilderd steengoed vielen in de jaren 1950-60 in de smaak.

Imago

Émile Desmedt (Tournai BE 1956) - 2009 -

Collectie Keramis

Zie op het einde van het parcours

État II

In situ opgebouwd (buiten, aan de ingang) -

Collectie Keramis / Stad van La Louvière

In het Belgisch keramiekmilieu van de jaren '90, tamelijk versmacht onder de druk van tradities, maakt Émile Desmedt plots ophef. Nochtans is keramiek bij hem een late roeping.

Gevormd aan de Academie voor Schone Kunsten in Doornik, maakt hij van meet af aan sculpturale werken ("Racines", "Wortels"), zeer ambitieus door hun formaat en de verscheidenheid aan toegepaste technieken.

De interesse van de artiest voor natuurlijke vormen leidt, vanaf 1992, tot de vorm van een imago, in biologie het laatste stadium in een metamorfose, net voor de geboorte of het uitkomen. Eieren, noten, cocons, poppen, cellen of spoelen (zoals dit werk)... dat zijn voortaan de vormen waarop hij zich baseert.

Keer op keer wisselend tussen keramiek, staal, lood, koper, papier of ook nog glas, ontwerpt hij aardgebonden werken die barsten van een onvoorstelbaar innerlijk leven.

In 1996 kampte hij met een groot beeldhouwwerk uit klei en vertind staal (zonder titel, 110 x 90 x 90 cm, coll. Provincie Henegouwen) dat hij, bij gebrek aan een oven die groot genoeg is, ongebakken moest laten. Om het concept van imago aan te kunnen houden weigert hij zijn werken in stukken te maken. Dat probleem lost hij op door voortaan het formaat niet meer aan te passen aan de grootte van de oven, maar de oven aan te passen aan het formaat van het beeld, en dus werkt hij een systeem van beeld-oven uit waarmee hij monumentale stukken kan bakken.

In 2015 heeft hij dan, gedurende 6 maanden, ter plaatse een beeld gemaakt en gebakken, "État II" juist naast de ingang van het museum. De laatste vijftien jaar heeft Émile Desmedt zich vooral gewijd aan openbare kunstprojecten in Antoing, Doornik, La Louvière en vooral Luik.

Tijdens zijn artistieke loopbaan heeft de artiest een groot aantal baktechnieken uitgeprobeerd en toegepast, en ook gewerkt met metaal (staal, koper, lood) en glas.

Portret van Pierre Caille (recente afdruk)

Georges Vercheval (Charleroi BE 1934)

- circa 1963-2018 - Collectie Keramis —

Gift van Georges en Jeanne Vercheval

Het fonds Pierre Caille bezit een groot aantal foto's die genomen zijn in het atelier van Pierre Caille, in zijn familie en zijn artistieke omgeving. Hoewel de meeste genomen zijn door Pierre Caille of zijn naasten, werden sommige gemaakt door professionele fotografen of beeldende kunstenaars zoals Yves Auquier, Jean-Pierre Bauduin, Jan de Bont, Jacques Evrard, de seriegrafist Jean-Pierre Point, Wolfgang Osterheld of Georges Vercheval. Die laatste heeft in zijn carrière veel keramisten gefotografeerd.

In 1963 is Pierre Caille één van de eersten onder hen waarvan hij een portret maakt. Dat gebeurde ter gelegenheid van een tentoonstelling in de galerij Espace aan de Kunstberg in Brussel waar ze beiden hun werk toonden. Na zijn studies heeft Georges Vercheval les in fotografie en de geschiedenis ervan gegeven aan de Academies voor Schone Kunsten in Doornik en Charleroi, aan het IAD in Louvain-la-Neuve (Instituut voor audiovisueel onderwijs) en aan het Terkamereninstituut (Brussel). In 1978 is hij één van de medestichters van de vzw Photographie Ouverte die aan de basis ligt van het huidig Fotografiemuseum in Charleroi. Het werd geopend in 1987, en Georges Vercheval nam er de directie van waar tot in 2000.

Namur Bouge – Affiche van het Symposium

Onbekende auteur - 1984 -

Collectie Keramis – Don de la Famille de Vinck

Deze affiche, uitgebracht in beperkte oplage, werd gedrukt in serigrafie. De Symposia "**Namur Bouge**" werden georganiseerd in 1984 in het atelier van Bernard Thiran in Wépion. Hij bracht vijftien Belgische keramisten bijeen die gedurende drie weken wilden samenwerken.

De ontmoeting werd voorafgegaan door het bouwen van een houtoven van 1,5 m³ volgens de plannen van Hugo Rabaey.

De deelnemers bouwden andere ovens die ze uitprobeerden: een raku-oven door Francis Behets, Patrick Piccarelle en Hugo Rabaey; een oven die met hooi gestookt werd door Antoine de Vinck en een nestoven in koepelvorm door Anne Ausloos.

Het collectief Namur-Bouge heeft een aantal creatievelingen samengebracht die ervaring wilden uitwisselen en keramische creaties een nieuwe collectieve dimensie wilden geven. Het gaf een bijzonder structurele stimulans aan de Belgische keramiek in de jaren 1980.

Op deze sokkel worden stukken getoond die met opzet het gezamenlijk kenmerk hebben dat ze noch recipiënt zijn (gebruiksvaatwerk) noch beeldhouwwerk, maar nieuwsoortige decoratieve stukken.

Kritieken spraken soms over "Nieuwe keramiek" om dergelijke werken te benoemen, en tevens ook het fenomeen dat in de jaren 1970-80 wereldwijd opgang maakte.

De werken van Marc Feulien waarover eerder sprake maken daar deel van uit.

Sommige van de getoonde stukken komen uit de collectie van de keramist Frank Steyaert die ze bij Keramis in bewaring gegeven heeft.

Zonder titel

Wouter Dam (Utrecht NL 1957) - 2003 -

Collectie Frank Steyaert, in bruikleen bij Keramis

Als zoon van een Utrechts (NL) architect is de keramist Wouter Dam al heel vroeg aangetrokken tot de plastische kunsten.

In 1975 schrijft hij zich in aan de Gerrit Rietveld Academy waar hij les volgt bij Jan van der Vaart (1931-2000), een invloedrijk keramist in Nederland.

Onmiddellijk gaan zijn eerste experimenten de richting van luchtige vormen uit die we bij hem nu ook nog kennen.

Dergelijke werken ontstaan door versneden cilinders te assembleren, cilinders die eerst gedraaid werden. Hun lichtheid laat niets doorschijnen van de techniek waarmee ze gemaakt werden. Het idee dat die krommingen een deel van de omringende ruimte zouden kunnen afbakenen en omvatten staat centraal in de benadering van Wouter Dam. Zijn werken zijn onder meer terug te vinden in collecties van belangrijke musea, zoals het Stedelijk Museum Amsterdam, het Musée des Arts decoratifs in Parijs, het Victoria & Albert Museum in Londen en van het Detroit Institute of Art.

Drie werken van de reeks *I am too*

Deirdre McLoughlin (Dublin IE 1949) - 2011 -
Collectie Frank Steyaert, in bruikleen bij Keramis

In 1981, in vol Noord-Iers conflict, beseft de jonge Ierse keramiste Deirdre McLoughlin dat de figuren die ze creëert in haar studio een heuse vorm van expressie is: "zoals een componist de juiste geluiden vindt, een schilder de passende kleuren en een schrijver de exacte woorden, heb ik mijn vormen gevonden in klei, dat was voor mij onontbeerlijk".

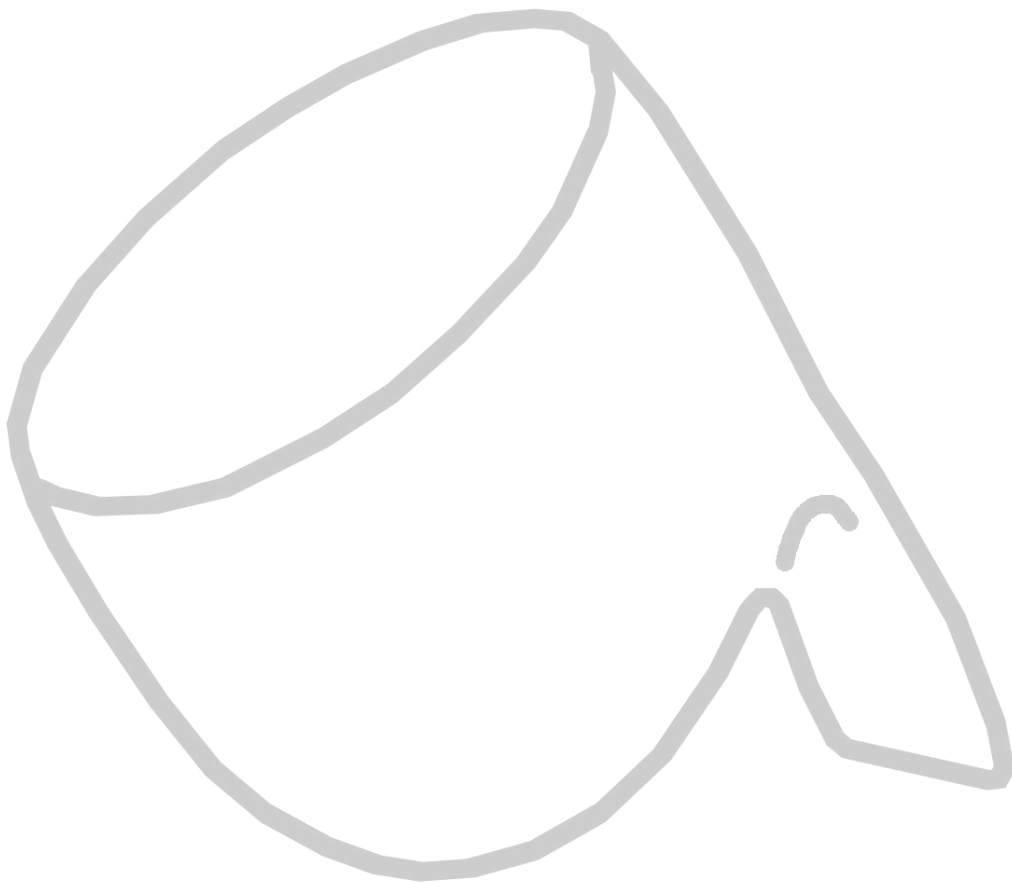
Ze gaat dan ook op reis naar Kyoto (Japan), waar de groep Sodeisha werkt. Ze verblijft er drie en een half jaar in een klein atelier en verbetert er haar techniek onder het toezicht van meester Tosai Sawamura de Oude.

In 1984 vraagt Regina Altherr haar om een persoonlijke tentoonstelling te willen maken in de Galerij Beni in Kyoto. Later doorkruist ze China eer ze naar Ierland terugkeert.

Deze drie werken maken deel uit van een reeks die "I am too" gedoopt werd, waaraan ze begon in 2000 en die gekenmerkt wordt door variaties op eenzelfde typologie.

McLoughlin maakt er elk jaar meerdere stukken van.
Die werken zijn puur decoratief.

Ze zijn een oefening, een manier om een zowel
archetypische als persoonlijke vorm om te buigen. Die
keramieken worden meermaals gebakken (1120° tot
1200°) en gepolijst tot de artieste die bijzondere
oppervlaktestructuur bekommt.

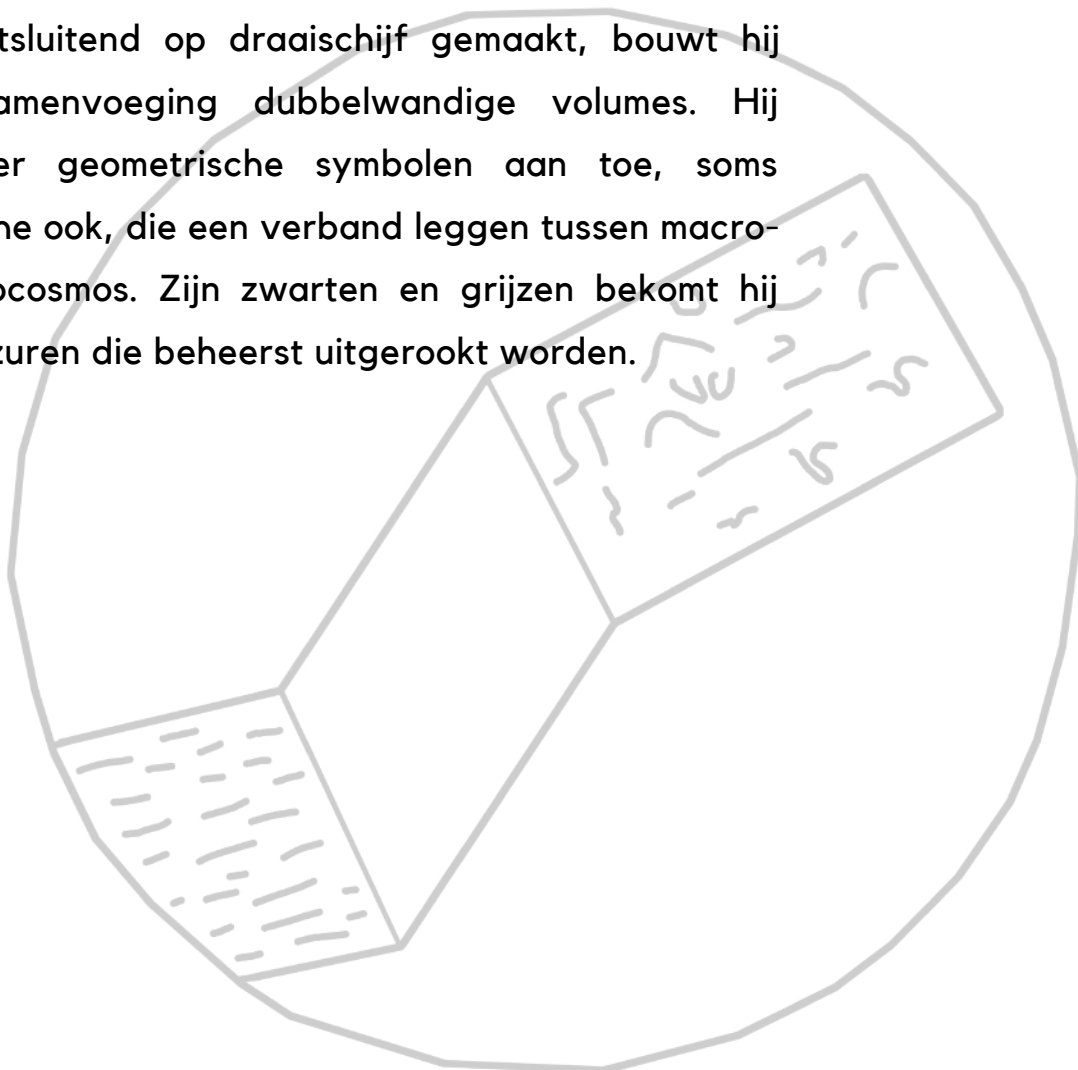

Poststructures

Tjok Dessauvage (Izeghem BE 1948) - 1989 -
Collectie van de Federatie Wallonië-Brussel,
in bruikleen bij Keramis

Opgeleid aan het Hoger Instituut Sint Lucas in Gent bij Joost Marechal, één van de voorlopers van de kunstenaarskeramiek in Vlaanderen, ontwikkelt Tjok Dessauvage sinds de jaren 1970 een geheel van eenvoudige vormen (halve bollen, kegels en schijven) van zuivere puurheid, die zich situeren tussen pottenbakkerij en beeldhouwwerken.

Bijna uitsluitend op draaischijf gemaakt, bouwt hij door samenvoeging dubbelwandige volumes. Hij voegt er geometrische symbolen aan toe, soms cosmische ook, die een verband leggen tussen macro- en microcosmos. Zijn zwarten en grijzen bekomt hij met glazuren die beheerst uitgerookt worden.

Zonder titel

Camille Viot (Franche-Comté FR 1947) - 2003 -
Collectie Frank Steyaert, in bruikleen bij Keramis

Camille Viot is geboren in Franche-Comté in 1947 en kreeg opleiding in keramiek aan de Schone Kunsten in Besançon en later in decoratieve kunsten in Strasbourg. In 1972 heeft hij een atelier in Haute Provence. Sinds 1976 splitst hij zijn activiteiten in didactisch werk (stages en tussenkomsten in kunstgerichte scholen) en het verder uitwerken van persoonlijke plastieken gesteund op de traditionele Japanse Rakutechnieken. Samen met Pascaline Viot-Marini richt hij in 1985 de "éditions ARgile" op, die periodiek publicaties uitbrengt met bedenkingen over de hedendaagse keramiek.

Camille Viot is de initiatiefnemer van een ontmoetingsprogramma tussen Europese keramisten en Afrikaanse pottenbakkers (1991-1995). Sinds 1990 mengt hij keramiek met andere materialen.

Dit werk van Camille Viot, onlangs aangekocht, stond begin 1984 in een tentoonstelling in de Galerij La Main in Brussel. Het is een werk in drie lagen en een vraagstelling naar de aard van het voorwerp. Camille Viot: "Een voorwerp in keramiek is geen 'echt beeldhouwwerk' want je kan het vastnemen; het nodigt vanzelf uit tot contact; als we het enkel van op afstand bekijken is het geen voorwerp meer, maar een landschap".

Totem n°11

Francis Behets (Courtrai BE 1948-2004) - 1990 -
Collectie van de Federatie Wallonië-Brussel,
in bruikleen bij Keramis

Hij is pottenbakker, beeldhouwer en designer, Francis Behets kreeg zijn vorming aan de School voor Ambachten en Kunsten in Maredsous en aan het Terkamereninstituut in Brussel. Later volgde hij kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Perugia (IT). Van 1979 tot 1990, jaar van sluiting van het atelier, gaf hij op zijn beurt les aan de Academie voor Schone en toegepaste Kunsten in Doornik.

Het werk van Behets is zeer uiteenlopend. Als handige toepasser van asglazuren ontwikkelt hij gebruikskeramiek met een avant-gardistisch design. Thuis werkt hij een kleine gietband voor steengoed en porselein uit waar hij tafelserviezen in serie kan maken. Daarnaast laat hij zich ook opmerken met keramische beeldhouwwerken, niet bang om ruimtes met indrukwekkende formaten in te vullen.

Samengestelde of ineenpassende stukken, versierd met glazuur of email, zijn grondige technische kennis lieten hem toe vele wegen te bewandelen. Ietwat in de vergetelheid geraakt, maar in de jaren 1980-90 was Behets één van de meest ambitieuze Belgische keramisten.

Straight no chaser

Ken Eastman (Edimbourg GB 1960) - 2006 -
Collectie Frank Steyaert, in bruikleen bij Keramis

Na studies aan het college van Edimbourg (1979-1983) volgde Ken Eastman lessen aan het prestigieuze *Royal College of Art* in Londen (1984-87).

Zijn werken vertrekken oorspronkelijk van het idee om recipiënten te maken. Dit principe wordt op een subjectieve manier toegepast om zin en uitdrukking te geven aan zijn benadering.

Zelfs als hij keramiek verkiest, beschouwt hij zich als een bouwer en een schilder, zijn tedere kleuren en toonschakeringen komen subtiel aan bod. Zijn werken opbouwend uit verticaal of horizontaal gestapelde platen, ontstaan er volumes die zowel doen denken lichamen als aan landschappen.

Sommige composities zijn bijna minimalistisch, andere dan weer veel expressiever. Ken Eastman werkt met grote formaten, wat elke anecdotische dimensie in zijn benadering verhindert.

In dit soort werken kan de toeschouwer zich verliezen, zich onderdompelen en zijn verbeelding de vrije loop laten.

Eastman had nogal wat succes, zijn werken werden onder meer onderscheiden op de Biennale van Faenza (Premio in 1995) en op dat van Zuid-Corea (2001). In 1998-1999 is hij laureaat van de *Arts Foundation Fellowship in Ceramics*. Eastman is lid van de Internationale Keramiekacademie (AIC) sinds 2003.

Zonder titels

Gordon Baldwin (Lincoln GB 1932) - 1988 -
Collectie Frank Steyaert, in bruikleen bij Keramis

Baldwin heeft gestudeerd aan de *Central School of Art and design* in Londen, van 1950 tot 1953 om daarna keramiek- en beeldhouwles te geven aan het Eton College nabij Windsor. Hij wordt sinds het begin van de jaren 1980 beschouwd als één van de belangrijkste vertegenwoordigers van de Britse Studio Pottery (stroming van zelfstandige keramisten).

Zijn scheppingsproces begint met het draaien, gieten, opeenstapelen van kleiworstjes of platen om eenvoudige geometrische volumes te bekomen. Dan begint hij die te vervormen, er deuken in aan te brengen, er stukken uit te snijden en die elementen opnieuw samen te brengen in simpele composities in soms heel wankel evenwicht.

Baldwin was ondersteboven van de beeldhouwwerken van Constantin Brancusi en Jean Arp waarvan hij onthouden heeft dat ze zochten naar weinig middelen. Zijn beeldhouwwerken overgiet hij met gekleurde slips, engobes, op lichte ondergronden. De motieven zijn primitieve pasteltekens die verwijzen naar Celtische oerstenen en die uit de Middellandse zee.

Schotel

Claude Champy (Paris FR 1944) - 1983 -
Collectie van de Federatie Wallonië-Brussel,
in bruikleen bij Keramis

Champy maakt kennis met keramiek op de school voor kunstambachten in Parijs tussen 1964 en 1968, in het atelier van Pierre Fouquet (1909-2003). Met enkele schoolkameraden gaat hij naar La Borne waar hij keramisten ziet die bakken in houtgestookte ovens. In zijn atelier in Plaisir, ten westen van Parijs, bouwt hij ook een houtgestookte oven.

Na een periode die gekenmerkt wordt door de productie van gebruiks vaatwerk en van grote gedraaide bollen, rond 1982-1983, maakt hij grote stukken uit platen: vierkante schotels, vierkante urnes-dozen, messen (lange dozen). Hij bedekt zijn volumes met glazuurlagen in een eigen kleurpalet: roze, crèmewit, mat- of blinkend zwart, nachtblauw. Champy glazuurt alsof hij abstracte schilderijen zou kleuren, instinctief en zonder franjes. Hij bakt op hout op 1 300° waardoor de kleuren zo sterk afsteken alsof ze uit de aarde zouden komen.

Keramis bezit verschillende werken van Champy die door de Waalse Gemeenschap in de jaren 1980 aangekocht werden. De artiest nam deel aan de openingstentoonstelling van het museum in 2015, die gewijd was aan de beheersing van het vuur.

« Door te werken, en zichzelf trouw te blijven zonder van zijn weg af te wijken, kan men veel bereiken. Ik geloof niet in mirakels. Blijf de materie de baas anders wordt de materie je meester » (A.L., juli 2008).

Antonio Lampecco

(Minucciano IT 1932 - Maredret BE 2019)

Antonio Lampecco werd geboren op 3 augustus 1932 in Minucciano (Toscane). Zijn bescheiden familie komt uit Bassano del Grappa, in het noorden van Italië. Op 14 jaar wordt Antonio Lampecco aangeworven in een faiencerie in Mason, nabij Marostica (provincie Vicence - IT). Hij leert er het beroep kennen, de hardheid en de grootsheid ervan.

In 1947 verlaat zijn vader, een steenhouwer, het verwoeste Italië om zijn geluk te beproeven in België. De familie vervoegt hem in Lessines in 1949. De jonge Antonio wordt dan aangenomen in een pottenbakkerij in Rebaix waar hij een certificaat van eersteklas ambachtsman behaalt. Hij leert er draaien op een schijf.

In 1953, als de familie verhuisd is naar Evrehailles in de provincie Namen, hoort hij spreken over lessen aan het Instituut voor Ambacht en het keramiekatelier van de benediktijnerabdij van Maredsous.

Hij ontmoet er een verlicht man, de kannunnik Ambroise Watelet (directeur van de school sinds 1939) die hem aanneemt. Dank zij die betrekking in de abdij, in 1957, vestigen Antonio Lampecco en zijn echtgenote Chiara De Zolt Zappadina zich in Maredret, Niollestraat.

In 1968 kopen ze een oude confituurfabriek gelegen in de rue des Artisans. Er is voldoende plaats, hij kan zijn atelier inrichten in een ruimte van ettelijke honderden vierkante meter en daar kan hij dan ook nog zijn werken in tentoonstellen.

Antonio Lampecco stelt zijn glazuren samen door te jongleren met verschillende op hoge temperaturen gebakken metaaloxides. Kwarts-, kaolin- en feldspathslip, glazuren met ijzer-, cobalt-, koper-, mangaan-, rutiel-, titaan-, antimoon- en lithiumoxides, dat zijn de ingrediënten van zijn kleuren. De eenvoud van die componenten verbergen de complexiteit van hun toepassing: superpositie, oventemperatuur, beheersing van de oven en opeenvolgende baksels.

Rond 1965 slaagt hij er in om een blauwglazuur met twee nuances te maken, met een effect van een pauwenpluim, door een kobaltglazuur in dikke lagen aan te brengen die op lagere temperatuur gebakken wordt.

Dat heeft hij recent opnieuw gebruikt. De matte witte monochrooms daarentegen, die stammen uit 1978, zijn nooit opnieuw uitgebracht. In 1978-79 zien we dat hij een breed gamma glazuren ontwikkeld die een cristaliserend effect hebben, door toevoeging van zink.

Nochtans zouden dergelijke kleine glittercrystallen al te zien zijn op stukken die in 1968 in Barcelona tentoongesteld werden, en in Lodz en Warschau in 1970-71. Dit glitterglazuur op hemelsblauwe ondergrond werden zijn handelsmerk en de reden van zijn succes vanaf de jaren 1980.

Maar hoe ingewikkelder zijn glazuren worden, hoe eenvoudiger de vormen zijn.

De vazen uit de jaren 1960 hebben nog brede halzen als wijnkruiken, wijd openstaand. Vanaf 1970 worden de vazen soberder, en vanaf 1979 hebben ze geen hals meer, de opening ligt in het verlengde van de welving, en is de diameter van de opening soms kleiner dan een centimeter.

In de jaren 2000 ontwikkelt Lampecco gedurfde en onverwachte kleuren in geel, violet of oranje-rood, die hij verkrijgt uit verbeterde industriële producten.

De zeven Samourai

Chantal Talbot (Bruxelles BE 1958) - 1986 -
Collectie Keramis

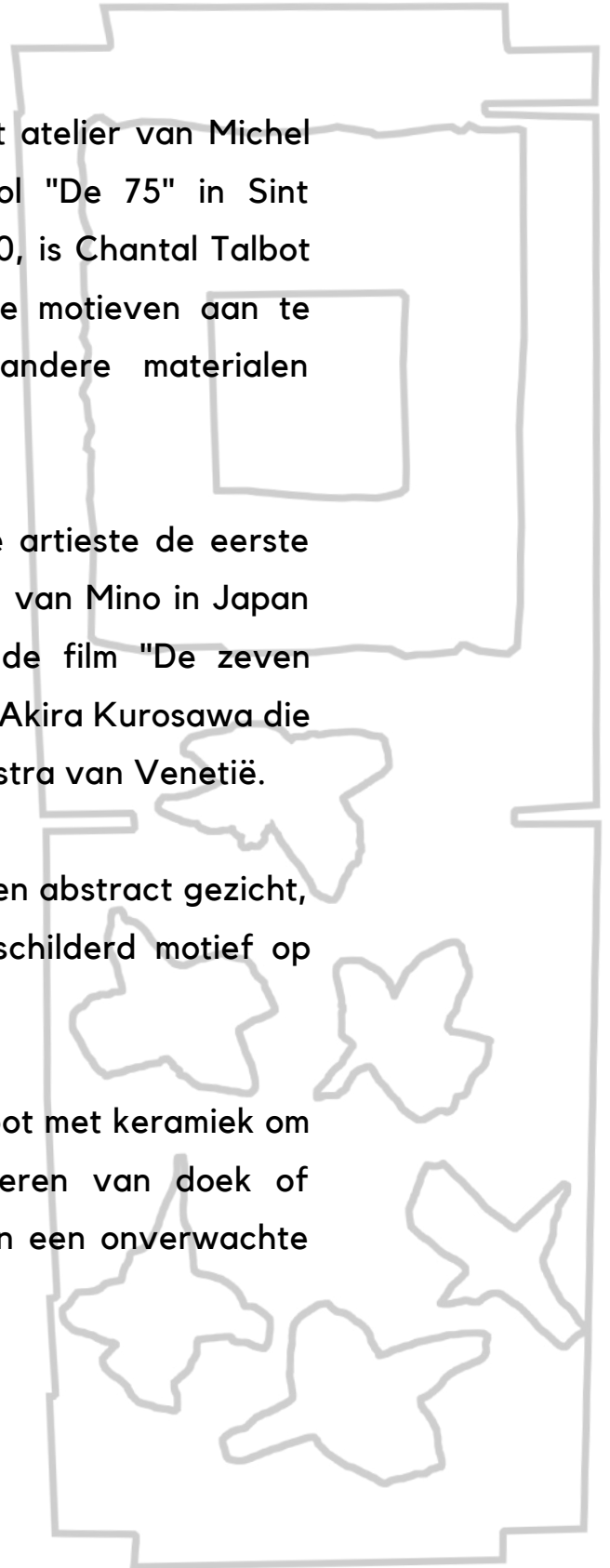
Na een vorming in keramiek in het atelier van Michel Smolders aan de Kunsthogeschool "De 75" in Sint Lambrechts Woluwe, in de jaren 80, is Chantal Talbot een pionier om terug geschilderde motieven aan te brengen op kleiplaten waarin andere materialen verwerkt zijn (hout, metaal, lood...).

Met deze zeven panelen kreeg de artieste de eerste prijs op de internationale wedstrijd van Mino in Japan (1986). Ze zijn een knipoog aan de film "De zeven Samourai" (1954) van de Japanees Akira Kurosawa die een zilveren leeuw kreeg op de Mostra van Venetië.

Elk van de 7 panelen toont, zoals een abstract gezicht, in het bovenste gedeelte een geschilderd motief op een plaat van steengoed.

In de jaren 1990 stopt Chantal Talbot met keramiek om zich te wijden aan het beschilderen van doek of panelen. Dergelijke werken hebben een onverwachte experimentele weg geopend.

***Om terug naar de hall te gaan,
de grote trap afdalen, om te
kijken naar...***

Zonder titel (Ringen)

Sixtine Jacquart (Roncq FR 1988) - 2019 -

Collectie Keramis

Gediplomeerd in 2012 aan het ENSAV- La Cambre (Ter Kamenen) in Bruxelles, wordt Sixtine Jacquart laureate van de tweede uitgave van de Prijs van de Jonge Keramiek georganiseerd door de vereniging de Vrienden van Keramis (KerAMIS).

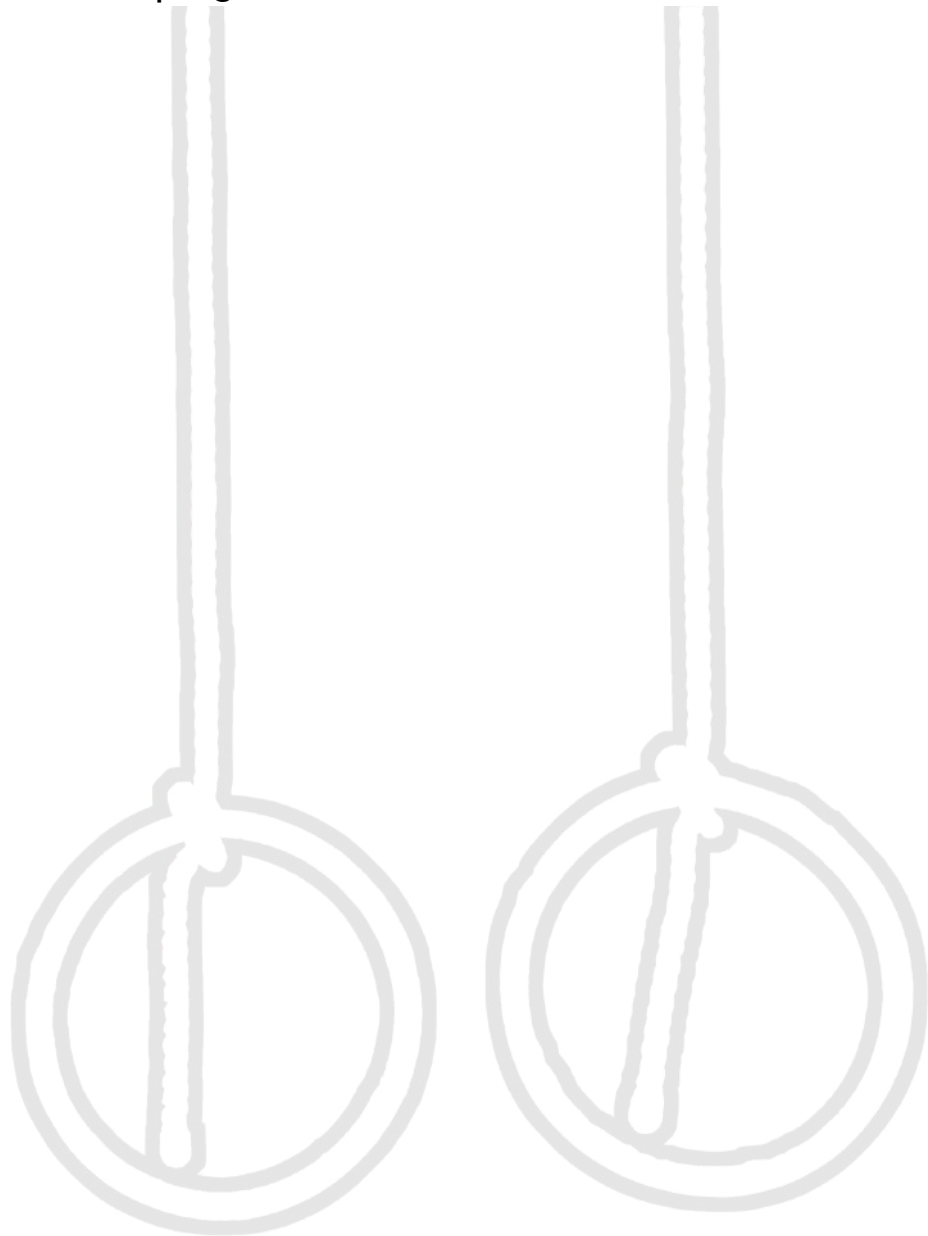
De artieste verblijft in residentie bij Keramis in de zomer van 2018. Met haar tentoonstelling onder de titel Cloche-Pied (Hinkelen) heeft ze Keramis willen omvormen tot een grote experimentele sportzaal. Gedreven door de wil om de belangrijkste ruimtes van het museum een nieuwe bestemming te geven, heeft ze verschillende scenario's bedacht rond ludieke en gymnastische acties.

De turnringen die opgehangen zijn in de holte van de grote trap zijn de enige herinneringen aan haar installaties die onder meer bestonden uit balletrekken, klim- en touwrekken.

Elk (turn)toestel bevatte porseleinen elementen die in het atelier van Keramis vervaardigd waren.

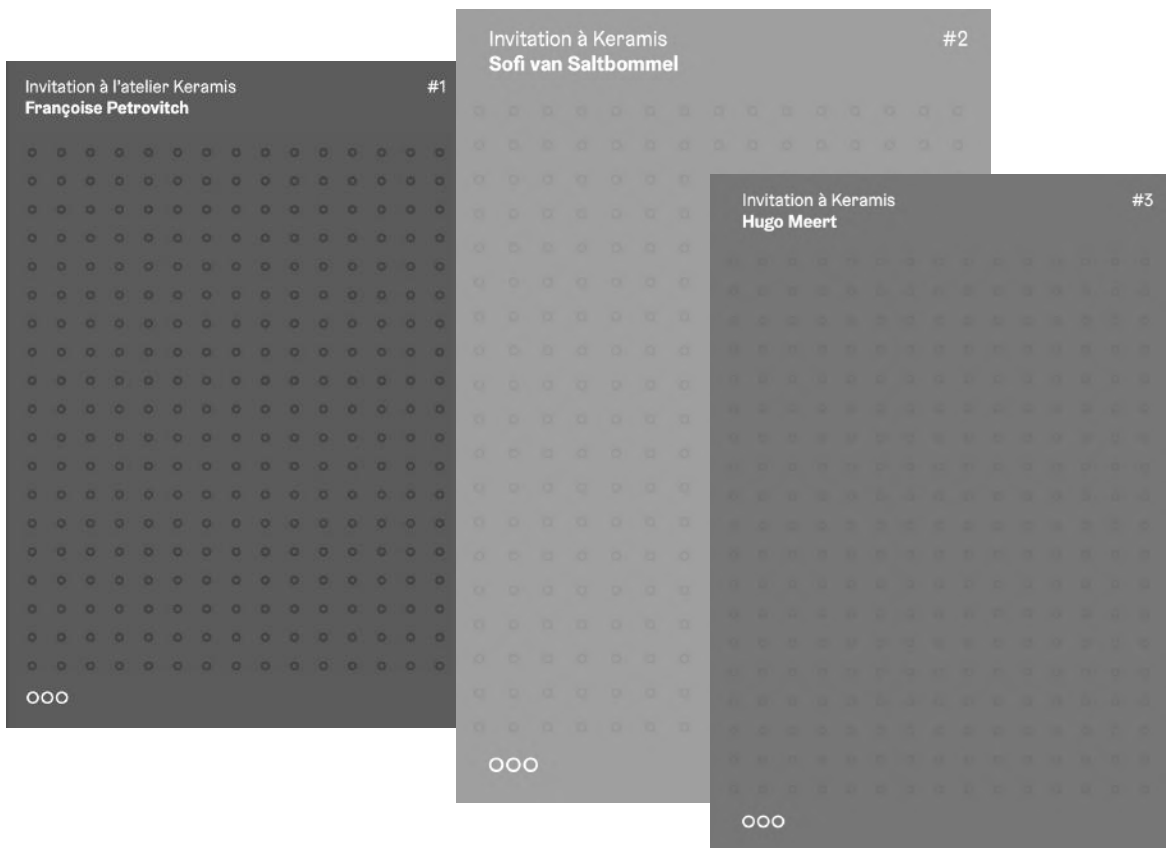
Dit vanzelfsprekend fictief sportparcours was vooral een utopie. Jacquart stelt ons de vraag over de plaats van het lichaam en het werk in onze maatschappij.

Voorheen bepaalde het werk de staat van het lichaam tot aan de veroudering, momenteel wordt het lichaam mentaal verbrijzeld, en is het noch slechts een koopwaar in sportzalen of lustobject in televisieprogramma's.

De Shop van Keramis zit proppensvol boeken over keramiek, technieken om aarde te bewerken en over artiesten die er tentoonstelden. Bij de meeste van de vermelde tentoonstellingen hoorde één of ander drukwerk dat daar kan gekocht worden.

Ontdek ook een overzicht van catalogi die Keramis uitgegeven heeft op de internetsite, www.keramis.be

SCENOGRAPHIE

EN TEKSTEN :

Ludovic Recchia

VERTALING NL :

Dirk Storme

GRAFISCH ONTWERP :

Nathanaël Thiry

KERAMIS TEAM EN STAGIAIRS

Alessandro Arena, Stéphanie Boulet, Marc-Antoine Bourse,
Ayrton Guillaume, Aude Hachez, Maria Iurato, Cindy Leneer,
Claire Lézier, Gabrielle Mathieu, Grazia Messina, Olivia Mortier,
Manuella Nicola, Maïlys Orban, Magali Pourbaix

Keramis bedankt de kunstenaars en geldschieters

KERAMIS

Centre de la céramique de la Fédération Wallonie-Bruxelles
1 Place des Fours-Bouteilles - 7100 La Louvière
0032 (0)64 23 60 70 - www.keramis.be

**Open voor publiek van woensdag tot zondag van 10.00
tot 18.00 uur en dinsdag van 9.00 uur tot 17.00 uur**

*Keramis profiteert van de permanente steun van de Federatie Wallonië-Brussel, Wallonië
en de stad La Louvière*